

Programación Didáctica

2º NIVEL PRIMARIA

CURSO 2022 /2023

C.E.I.P. “PONZOS” (FERROL)

ÍNDICE:

1. INTRODUCCIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN	4
2. CONTRIBUCIÓN AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE	5
3. CONCRECIÓN DE OBXECTIVOS PARA 2º E.P.	9
4. ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES	12
4.1. ÁREA DE CIENCIAS NATURAIS	45
4.2. ÁREA DE CIENCIAS SOCIAIS	16
4.3. ÁREA DE VALORES SOCIAIS E CÍVICOS	45
4.4. ÁREA DE LENGUA CASTELÁ	45
4.5. ÁREA DE LINGUA GALEGA	45
4.6. ÁREA DE MATEMÁTICAS	45
5. METODOLOXÍA DIDÁCTICA	52
5.1. CRITERIOS METODOLÓXICOS E ESTRATEXIAS DIDÁCTICAS XERAIS	52
5.2. METODOLOXÍA COMÚN A TÓDALAS ÁREAS	52
5.3. METODOLOXÍA ESPECÍFICA POR ÁREAS	53
5.3.1. METODOLOXÍA ESPECÍFICA DE CIENCIAS DA NATUREZA E CIENCIAS SOCIAIS	53
5.3.2. METODOLOXÍA ESPECÍFICA DE VALORES SOCIAIS E CÍVICOS	53
5.3.3. METODOLOXÍA ESPECÍFICA DE LINGUA CASTELÁ E LITERATURA	54
5.3.4. METODOLOXÍA ESPECÍFICA DE LINGUA GALEGA E LITERATURA	54
5.3.5. METODOLOXÍA ESPECÍFICA DE MATEMÁTICAS	54
6. MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS QUE SE VAN EMPREGAR	55
6.1. RECURSOS MATERIAIS	55
6.1.1. MATERIAL ESCOLAR	55
6.1.2. LIBROS DE TEXTO	56
6.2. RECURSOS HUMANOS	56
6.3. RECURSOS ORGANIZATIVOS	57
6.3.1. ORGANIZACIÓN ESPACIAL	57
6.3.2. ORGANIZACIÓN DO TEMPO	57
7. CRITERIOS SOBRE A AVALIACIÓN, A CUALIFICACIÓN E A PROMOCIÓN DO ALUMNADO	58
7.1. CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN	60
7.2. CRITERIOS DE PROMOCIÓN	61
8. INDICADORES DE LOGRO PARA AVALIAR O PROCESO DE ENSINO E A PRÁCTICA DOCENTE	63

9. AVALIACIÓN INICIAL E MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE	64
9.1. DESEÑO DA AVALIACIÓN INICIAL	64
9.2. MEDIDAS INDIVIDUAIS OU COLECTIVAS QUE PODEN SER ADOPTADAS SEGUNDO OS RESULTADOS DA AVALIACIÓN INICIAL	65
9.2.1. PLAN ESPECÍFICO DE RECUPERACIÓN	65
9.2.2. ADAPTACIÓNS CURRICULARES	65
10. CONCRECIÓN DE ELEMENTOS TRANSVERSAIS	66
10.1. PLANS E PROXECTOS EDUCATIVOS DO CENTRO	66
10.1.1. ACCIÓNS DESTA PROGRAMACIÓN QUE CONTRIBÚEN AO PAT	66
10.1.2. ACCIÓNS DESTA PROGRAMACIÓN QUE CONTRIBÚEN AO PLAN LECTOR	67
10.1.3. ACCIÓNS DESTA PROGRAMACIÓN QUE CONTRIBÚEN AO PLAN TIC	67
10.1.4. CONTRIBUCIÓNS DESTA PROGRAMACIÓN AO PLAN DE CONVIVENCIA	67
10.1.5. CONTRIBUCIÓNS DESTA PROGRAMACIÓN AO PROXECTO LINGÜÍSTICO	68
10.1.6. ACCIÓNS QUE FOMENTAN A SAÚDE E A CALIDADE DE VIDA	68
10.2. PROGRAMACIÓN TRANSVERSAL	68
10.2.1. EDUCACIÓN CÍVICA	68
10.2.2. EDUCACIÓN PARA Á PAZ	69
10.2.3. ED. SEXUAL (IDENTIDADE DE XÉNERO, IDENTIDADE SEXUAL)	69
10.2.4. EDUCACIÓN PARA A IGUALDADE DE TRATO E RESPECTO POLOS DIFERENTES TIPOS DE FAMILIA	69
10.2.5. EDUCACIÓN EN AUTOPROTECCIÓN	69
10.2.6. EDUCACIÓN AMBIENTAL	69
10.2.7. ACTIVIDADES PROMOTORAS DO ESPÍRITO EMPRENDEDOR	69
10.2.8. EDUCACIÓN VIARIA	70
10.3. ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES	70
10.3.1. DATAS DE OBRIGADA CONMEMORACIÓN	71
10.3.2. SAÍDAS E FESTIVAIS CULTURAIOS DOS EQUIPOS DOCENTES	72
10.3.3. OUTRAS ACTIVIDADES	75
11. DOCUMENTACIÓN:	76
11.1. TEXTOS LEXISLATIVOS	76
11.2. TEXTOS BIBLIOGRÁFICOS	77
11.3. WEBGRAFÍA	78
11.4. PROTOCOLOS	79

1. INTRODUCCIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN

Esta programación recolle a estrutura recomendada por inspección Educativa a través da Resolución do 27 de xullo de 2015 (DOG 29/07/2015) no artigo 13. Como esta resolución vai dirixida a secundaria, a estrutura foi adaptada para poder aplicarse na etapa de primaria. No seu deseño usouse como referencia os distintos elementos curriculares establecidos no Decreto 105/2014, do 4 de setembro, polo que se establece o currículo da Educación Primaria na C.A. de Galicia (DOG 9/09/2014) e a Orde do ECD/65/2015 do 21 de xaneiro polo que se describe a relación entre as competencias, os contidos e os criterios de avaliación da Educación Primaria (BOE do 29/01/2015).

Esta programación de 2º de primaria lévase a cabo no contexto educativo do C.E.I.P. de Ponzos, onde a lingua predominante é o castelán. O grupo componse de 25 alumnos/as, 18 nenas e 7 nenos, dos cales 9 están matriculados en Relixión Católica e 16 en Valores Sociais e Cívicos. Hai 3 discentes incluídos no programa Alerta Escolar e unicamente un alumno do grupo require apoio da especialista de AL. Polo momento contamos co apoio de PT para compensar as carencias en adquisición de lectoescritura e comprensión lectora.

Durante o mes de setembro farase as probas de avaliación inicial prescriptiva ao comezo do curso e na medida do posible axustaranse as actividades a cada discente individualmente aumenando progresivamente a súa autonomía.

O obxectivo prioritario desta programación é conseguir que o alumnado alcance o nivel académico necesario para superar o 1º ciclo de primaria. Será flexible para ofrecer as actividades de reforzo que se requiran, quedando a temporalización dos contidos supeditada ao ritmo de aprendizaxe do grupo e polo tanto é previsible que a temporalización sexa modificada durante o curso tantas veces sexa preciso.

2. CONTRIBUCIÓN AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE

PERFÍL COMPETENCIAIS en TODAS AS ÁREAS		
1.- Competencia Clave: Aprender a aprender		
		CUALIFICACIÓN
	2º-CNB1.1.1-Manifesta certa autonomía na observación e na planificación de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións.	
	2º-CSB1.3.1-Elabora algúns mapas mentais sinxelos como técnica básica de estudo.	
	2º-LCB1.11.1-Emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse: escoita e pregunta para asegurar a comprensión.	
	2º-LGB1.3.2-Sigue unha exposición breve da clase ou explicacións sobre a organización do traballo e pregunta, se é preciso, para verificar a súa comprensión.	
	2º-LGB2.6.1-Amosa interese pola lectura como fonte de aprendizaxe, medio de comunicación e de lecer.	
	2º-MTB1.2.1-Desenvolve e amosa actitudes axeitadas para o traballo limpo, claro e ordenado no caderno e en calquera aspecto que se vaia traballar na área de Matemáticas.	
	2º-VSCB1.3.2-Realiza, respondendo a preguntas de persoas adultas, unha autoavaliación responsable da execución das tarefas.	
	2º-VSCB3.2.1-Amosa boa disposición a ofrecer e recibir axuda para a aprendizaxe.	
2.- Competencia Clave: Comunicación Lingüística		
		CUALIFICACIÓN
	2º-CNB2.1.3-Verbaliza e comparte emocións e sentimentos propios e alleos.	
	2º-CSB2.3.1-Explica de maneira sinxela os elementos básicos que forman un ecosistema identificando as actividades humanas que orixinan desequilibrios neles e cita algunha medida de respecto e recuperación.	
	2º-LCB1.2.1-Integra de xeito global os recursos básicos verbais e non verbais para comunicarse oralmente, identificando, de xeito global, o valor comunicativo destes.	
	2º-LCB1.9.2-Organiza o discurso cunha secuencia coherente elemental.	
	2º-LCB2.1.1-Le en voz alta, con pronunciación e entoación axeitada, diferentes tipos de textos moi sinxelos apropiados á súa idade.	
	2º-LCB2.1.2-Le en silencio textos moi sinxelos próximos á súa experiencia infantil.	
	2º-LCB4.3.1-Utiliza os signos de puntuación e as normas ortográficas propias do nivel e as aplica á escritura de textos sinxelos.	

2º-LCB4.4.1-Aplica as normas de concordancia de xénero e número na expresión oral e escrita.	
2º-LCB4.4.3-Utiliza unha sintaxe básica nas producións escritas propias.	
2º-LGB1.5.3-Utiliza a lingua galega en calquera situación de comunicación dentro da aula e valora o seu uso fóra dela.	
2º-LGB1.6.1-Usa fórmulas de tratamento adecuadas para saudar, despedirse, presentarse, felicitar, agradecer, escusarse e solicitar axuda.	
2º-LGB2.3.2-Le textos sinxelos, en voz alta, coa velocidade adecuada.	
2º-LGB3.1.3-Usa nos seus escritos o punto, a coma, dous puntos, puntos suspensivos, signos de exclamación e interrogación.	
2º-LGB3.1.4-Aplica, de maneira xeral, as regras ortográficas, con especial atención ao uso das maiúsculas.	
2º-MTB1.1.1-Explica oralmente o proceso seguido para resolver un problema.	
2º-MTB2.1.1-Le, escribe e ordena números ata o 999.	
2º-VSCB3.4.4-Explica conflitos, causas e as súas posibles solucións, tendo en conta os sentimentos básicos das partes.	
3.- Competencia Clave: Matemática, Ciencia e Tecnoloxía	
	CUALIFICACIÓN
2º-CNB2.3.1-Identifica os alimentos diarios necesarios aplica o menú semanal de merendas na escola.	
2º-CNB3.2.1-Nomea e clasifica, con criterios elementais a partir da observación, seres vivos do seu contorno adoptando hábitos de respecto.	
2º-CNB4.2.1-Realiza experiencias sinxelas sobre os efectos da aplicación dunha forza en situacións da vida cotián.	
2º-CNB4.2.2-Analiza os efectos das forzas sobre obxectos e movementos cotiáns.	
2º-CSB4.3.1-Ordena cronoloxicamente distintas secuencias que indican a evolución no tempo de obxectos, persoas, feitos ou acontecementos sobre os que se investigou.	
2º-MTB2.2.1-Utiliza os números ordinais en contextos reais.	
2º-MTB2.2.4-Identifica os números pares e os impares.	
2º-MTB2.3.1- Realiza cálculos numéricos coas operacións de suma e resta na resolución de problemas contextualizados.	
2º-MTB3.4.1-Le a hora en reloxos analóxicos e dixitais. (En punto, medias e cuartos)	
2º-MTB4.4.1-Realiza e interpreta esbozos de itinerarios sinxelos.	
2º-MTB5.1.1-Rexistra e interpreta datos en representacións gráficas.	
2º-MTB5.2.1-Diferenza o concepto de suceso seguro, suceso posible e suceso imposible.	
4.- Competencia Clave: Dixital	

		CUALIFICACIÓN
	2º-CNB5.2.1-Identifica e describe as partes dun ordenador durante o seu uso.	
	2º-CNB5.2.2-Emprega o ordenador de forma guiada e fai un bo uso.	
	2º-LCB1.6.1-Iníciase na utilización guiada dos medios audiovisuais e dixitais para obter información.	
	2º-LCB4.5.1-Utiliza de forma guiada, distintos programas educativos dixitais.	
	2º-LGB1.2.1-Comprende informacións relevantes sinxelas dos documentos audiovisuais que inclúan imaxes e elementos sonoros de carácter redundante.	
	2º-LGB3.3.1-Usa de xeito guiado, programas informáticos de procesamento de texto.	
	2º-MTB1.3.1-Utiliza os medios tecnolóxicos na resolución de problemas.	
5.- Competencia Clave: Social e Cívica		
		CUALIFICACIÓN
	2º-CNB1.2.1-Utiliza estratexias para traballar de forma individual e en equipo e respecta os compañeiros/as, o material e as normas de convivencia.	
	2º-CSB1.2.1-Participa en actividades individuais e de grupo adoptando un comportamento responsable, construtivo e solidario, valorando o esforzo e o coidado do material.	
	2º-CSB2.1.2-Realiza un uso responsable da auga na súa vida cotiá.	
	2º-CSB3.8.1-Explica as normas básicas viarias que ten como viaxeiro ou viaxeira e como peón ou peoa nos medios de transporte.	
	2º-LGB1.4.1-Atende as intervencións dos e das demais en conversas e exposicións, sen interromper.	
	2º-MTB3.5.1-Coñece a función e o valor das diferentes moedas e billetes do sistema monetario da Unión Europea utilizándoas tanto para resolver problemas en situación reais como figuradas.	
	2º-VSCB1.5.1-Participa con interese na resolución de problemas escolares.	
	2º-VSCB2.3.1-Emprega diferentes habilidades sociais básicas.	
	2º-VSCB3.2.2-Respecta as regras durante o traballo en equipo.	
	2º-VSCB3.3.4-Respecta as normas do centro escolar.	
	2º-VSCB3.6.1-Colabora con persoas do outro sexo en diferentes situacións escolares.	
6.- Competencia Clave: Conciencia e expresións culturais		
		CUALIFICACIÓN
	2º-CSB3.5.1-Explica oralmente algunhas festas, costumes, folclore,...propias da escola, da	

	cidade, da comunidade así como algunha obra que sexa moi representativa na contorna próxima.	
	2º-LCB5.2.1-Inicia a lectura guiada de textos narrativos sinxelos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual.	
	2º-LCB5.3.1-Valora os recursos literarios da tradición oral: poemas, cancións, contos, refráns, adiviñas.	
	2º-LCB5.8.1-Valora a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de lecer persoal.	
	2º-LGB5.1.2-Valora os textos da literatura galega como fonte de coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal.	
	2º-LGB5.6.1-Amosa curiosidade por coñecer outros costumes e formas de relación social, respectando e valorando a diversidade cultural.	
7.- Competencia Clave: Sentido de iniciativa e Espírito Emprendedor		
		CUALIFICACIÓN
	2º-CNB4.1.2-Reduce, reutiliza e recicla residuos na escola.	
	2º-CSB1.1.2-Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas coidando a súa presentación, ten iniciativa na toma de decisións e asume responsabilidades	
	2º-LCB5.5.1-Crea, con axuda, sinxelos textos literarios (contos, poemas) a partir de pautas ou modelos dados.	
	2º-LGB3.1.5-Compón, seguindo modelos, textos relacionados coa escola (listaxes, descrições e explicacións elementais) ou cos medios de comunicación social (novas sinxelas, titulares, pés de foto) sobre acontecementos próximo á súa experiencia.	
	2º-MTB2.4.2-Reflexiona sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas: revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto.	
	2º-VSCB1.2.1-Detecta en si mesmo/a sentimentos negativos e emprega estratexias sinxelas para transformalos.	
	2º-VSCB1.2.2-Motívase mediante estratexias sinxelas de pensamento en voz alta durante o traballo individual e grupal.	
	2º-VSCB3.7.2-Razoa as repercusións de determinadas condutas de risco sobre a saúde e a calidade de vida.	

3. CONCRECIÓN DE OBXECTIVOS PARA 2º E.P.

a) Coñecer e apreciar os valores e as normas de convivencia, aprender a obrar de acordo con elas, prepararse para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.

Ao igual aue ocorre en 1º, en 2º será o alumnado quen acorde as normas de aula no mes de setembro e quen establecen as consecuencias de non cumprilas.

b) Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en si mesmo/a, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe, e espírito emprendedor.

Continuando coa metodoloxía de 1º procurase valorar o esforzo con estratexias motivadoras, e a resolución das actividades con maior autonomía. En 2º incídese na corrección grupal das actividades.

c) Adquirir habilidades para a prevención e para a resolución pacífica de conflitos que lles permitan desenvolverse con autonomía no ámbito familiar e doméstico, así como nos grupos sociais cos que se relacionan.

Ademais das actividades de cohesión e de adquisición de habilidades sociais que xa se desenvolvían en 1º, neste 2º nivel dáselles oportunidade de resolver os conflitos do día a día entre iguais, supervisando a frecuencia dos conflitos por parte da mestra titora e elaborando un sociograma básico coa finalidade de previr o acoso escolar.

d) Coñecer, comprender e respectar as diferentes culturas e as diferenzas entre as persoas, a igualdade de dereitos e oportunidades de homes e mulleres e a non discriminación de persoas con discapacidade nin por outros motivos.

Incídirse especialmente en que as diferenzas non nos limitan como persoas.

e) Coñecer e utilizar de xeito apropiado a lingua galega e a lingua castelá, e desenvolver hábitos de lectura en ambas as linguas.

Dado o contexto lingüístico do centro, no 2º nivel o pleno uso do galego será potenciado no alumnado na área de lingua galega e valorarase positivamente o seu uso oral nas áreas de ciencias.

f) Desenvolver as competencias matemáticas básicas e iniciarse na resolución de problemas que requiran a realización de operacións elementais de cálculo, coñecementos xeométricos e estimacións, así como ser quen de aplicalos ás situacións da súa vida cotiá.

Continuando a liña de 1º, o alumnado manexará diñeiro real, números ordinais no día a día, medicións reais,... esixíndolles o uso dos contidos aprendidos en todo o contexto escolar.

g) Coñecer os aspectos fundamentais das ciencias da natureza, as ciencias sociais, a xeografía, a historia e a cultura, con especial atención aos relacionados e vinculados con Galicia.

Tanto en 1º como en 2º dedicamos unha especial atención ao calendario e ás festas tradicionais do noso contorno así como tamén incidimos no coñecemento do barrio e na simboloxía que nos representa.

h) Iniciarse na utilización, para a aprendizaxe, das tecnoloxías da información e da comunicación, desenvolvendo un espírito crítico ante as mensaxes que reciben e elaboran.

Traballando diversos textos convencionais o alumnado obterá modelos das respectivas estruturás que lles permitirá obter criterios de comparación.

i) Valorar a hixiene e a saúde, aceptar o propio corpo e o das demais persoas, respectar as diferenzas e utilizar a educación física e o deporte como medios para favorecer o desenvolvemento persoal e social.

Ao longo do curso traballanse numerosos contidos ao respecto, e cumprindo o protocolo COVID.

k) Comportarse de acordo aos hábitos de saúde e coidado persoal que derivan do coñecemento do corpo humano, amosando unha actitude de aceptación e de respecto polas diferenzas individuais.

En 2º continuamos cos tacos saudables e no trato respectuoso no tocante ao físico das persoas.

l) Coñecer e valorar os animais máis próximos ao ser humano e adoptar modos de comportamento que favorezan o seu coidado.

Este obxectivo enfocase prioritariamente ás actividades complementarias e saídas ao contorno pois se avaliará a súa competencia no contexto real.

m) Desenvolver as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións coas demais persoas, así como unha actitude contraria á violencia, aos prexuízos

de calquera tipo e aos estereotipos sexistas e de discriminación por cuestións de diversidade afectivo-sexual.

En 2º habrá continuidade na liña de actuación de 1º corexindo as actitudes incorrectas respecto ao xénero, sendo conscientes de que a estas idades o alumnado reflicte os estereotipos sociais sen filtro.

n) Fomentar a educación viaria e actitudes de respecto que incidan na prevención dos accidentes de tráfico.

Tal e como ocorre no curso anterior este obxectivo enfocase prioritariamente ás actividades complementarias e saídas ao contorno pois se mostrará a súa competencia no contexto real.

o) Coñecer, apreciar e valorar as singularidades culturais, lingüísticas, físicas e sociais de Galicia, poñendo de relevancia as mulleres e homes que realizaron achegas importantes á cultura e á sociedade galegas.

Cada ano traballamos persoas galegas relevantes para a sociedade e a cultura incidindo especialmente no aporte feminino da sociedade.

4. ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES

TEMPORALIZACIÓN. GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN. PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN

Comentado [1]: pendente de revisar

4.1. ÁREA DE CIENCIAS NATURAIS

Criterio de avaliación	EA	Grao mínimo para superar a área Indicador mínimo de logro	TEMPORALIZACIÓN			CRITERIOS PARA A CUALIFICACIÓN Instrumentos de avaliación / Procedementos de avaliación	C.C.
			T 1	T 2	T 3		
Bloque 1: Iniciación á actividade científica							
CN-B1.1	2º-CNB1.1.1	Realiza as tarefas da clase solo e pregunta aos compañeiros soamente cando ten dúbidas.		X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CAA CCL CMCT CSIEE CCEC CD
CN-B1.2	2º-CNB1.2.1	Traballa sen interrompir aos compañeiros.Fai aportacións ao grupo.Dispón do material para realizar as tarefas.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CAAC MCT CSC CSIEE
Bloque 2: O ser humano e saúde							
CN-B2.1	2º-CNB2.1.1	Identifica e localiza as principais partes do corpo humano e dos seres vivos: cabeza, tronco e extremidades.Sitúa partes do corpo nos seus debuxos: a cabeza (cara:ollos cellas, nariz, boca; orellas e pelo), no tronco (pescozo, peito, barriga, cu e costas) ou nas extremidades (brazo, ombreiro, cóbado, pulso, man, dedos, perna, xeonllo, nocello e pé).		X		PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Caderno de clase. Producións orais. Asemblea.	CMCT CSC

CN-B2.1	2º-CNB2.1.2	Recoñece a importancia da respiración para a vida. Coñece o funcionamento do aparello respiratorio e identifica nariz, boca, tráquea e pulmóns. Identifica e localiza os principais órganos que participan na función da dixestión: boca, dentes, lingua, esófago e estómago. Relaciona o acto de comer cunha necesidade do organismo.		X		PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Caderno de clase. Producións orais.	CMCT CSC
CN-B2.1	2º-CNB2.1.3	Comprende que as persoas experimentan sentimentos. Respecta os sentimentos dos demais e empatiza con eles.	X	X		PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Observador externo. INSTRUMENTOS: Rúbrica. Observador externo.	CMCT CSC CCL
CN-B2.2	2º-CNB2.2.1	Explica a importancia dunha alimentación saudable.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais. Caderno de clase.	CMCT CSC
CN-B2.2	2º-CNB2.2.2	Relaciona o coidado do corpo coa saúde. Recoñece os hábitos que contribúen ao coidado do noso corpo. Adquire hábitos saudables, especialmente os da hixiene bucodental.	X	X		PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Caderno de clase. Producións orais.	CMCT CSC
CN-B2.3	2º-CNB2.3.1	Diferenza hábitos de alimentación saudables dos que non o son. Identifica alimentación dos catro grupos (lácteos, carnes e peixes, cereais e legumes e froita e verdura). Elabora un menú semanal variado para os tacos do colexio.		X		PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Asemblea.	CMCT CSIEE

Bloque 3: Os seres vivos							
CN-B3.1	2º-CNB3.1.1	Clasifica os animais, plantas, fungos e algas como seres vivos. Identifica seres inertes no contorno.	X			PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Caderno de clase. Producións orais.	CMCT CCL
CN-B3.1	2º-CNB3.1.2	Coñecer as características básicas das plantas. Coñecer criterios básicos para a clasificación das plantas. Clasificar os animais vertebrados en grupos segundo as súas características.	X			PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Caderno de clase. Producións orais.	CMCT
CN-B3.2	2º-CNB3.2.1	Establecer criterios de clasificación do reino animal. Sinalar a responsabilidade do ser humano sobre a vida doutros seres vivos, tomando conciencia do impacto das accións individuais.	X			PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica	CMCT CCL CAA CSIEE CD
Bloque 4: Materia e enerxía							
CN-B4.1	2º-CNB4.1.1	Valorar a importancia da auga para as plantas.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática INSTRUMENTOS: Rexistro anecdótico (anecdótico).	CMCT CSC CSIEE

CN-B4.1	2º-CNB4.1.2	Separa o lixo na escola, reduce a cantidade de lixo e reutiliza obxectos refugallo para as súas creacións.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rexistro anecdótico (anecdótico).	CMCT CSC
CN-B4.2	2º-CNB4.2.1	Participa na experimentación realizada na clase.	X		X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Investigacións. Caderno de clase. Producións orais.	CMCT
CN-B4.2	2º-CNB4.2.2	Explica os efectos de exercer forza nun obxecto.			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Investigacións. Caderno de clase. Producións orais.	CMCT
Bloque 5: A tecnoloxía: obxectos e máquinas							
CN-B5.1	2º-CNB5.1.1	Nomea aparellos e máquinas simples de uso cotián.			X	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Asemblea.	CMCT CSC CCL
CN-B5.1	2º-CNB5.1.2	Recoñece os oficios das persoas do seu contorno familiar como propio de ambos sexos.		X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Caderno de clase. Producións motrices.	CMCT CSC CSIEE
CN-B5.1	2º-CNB5.1.3	Manexa dalgúns aparellos e máquinas simples de uso cotián empregándoos con seguridade.			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Producións orais. Caderno.	CMCT CD CCL

CN-B5.2	2º-CNB5.2.1	Nomea e explica correctamente o uso das partes básicas dun ordenador.	X		X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rexistro anecdótico (anecdótico).	CMCT CD
CN-B5.2	2º-CNB5.2.2	Emprega o ordenador con certa autonomía.			X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CMCT CD

4.2. ÁREA DE CIENCIAS SOCIAIS

Criterio de avaliación	EA	Grao mínimo para superar a área Indicador mínimo de logro	TEMPORALIZACIÓN			CRITERIOS PARA A CUALIFICACIÓN Instrumentos de avaliación / Procedementos de avaliación	C.C.
			T 1	T 2	T 3		
Bloque 1: Contidos comúns							
CS-B1.1	2º-CSB1.1.1	Realiza esquemas básicos e mapas conceptuales sinxelos. Verbaliza as súas hipóteses, comproba a través da experimentación e comunica conclusións.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CAA CCL CD CMCT
CS-B1.1	2º-CSB1.1.2	Amosa unha autonomía axeitada na realización das súas producións e esforzase na presentación da súa produción, valorando as noicións básicas que xa coñece tanto na escritura como nos esquemas.			X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CSIEE CAA CSC

CS-B1.2	2º-CSB1.2.1	Aporta comentarios pertinentes e responde con coherencia ás aportacións dos compañeiros nas actividades da aula.		X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CSC CAA
CS-B1.3	2º-CSB1.3.1	Elabora mapas mentais sinxelos.			X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CAA
CS-B1.4	2º-CSB1.4.1	Recoñece e usa o vocabulario específico das unidades.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CCL CMCT CSC
Bloque 2: O mundo que nos rodea							
CS-B2.1	2º-CSB2.1.1	Exemplifica baseándose na propia experiencia sobre os usos da auga.	X	X		PROCEDEMENTOS: Análise das producións do alumnado. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Producións orais. Caderno de clase.	CMCT CD CCL
CS-B2.1	2º-CSB2.1.2	Asume as consecuencias de malgastar auga e responsabilízase de non malgastar.		X		PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Producións orais. Caderno de clase.	CSC
CS-B2.2	2º-CSB2.2.1	Recoñece os océanos e mares como auga salgada e diferencia a potabilidade dentro da auga doce.		X		PROCEDEMENTOS: Análise das producións do alumnado. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Producións orais. Caderno de clase.	CMCT CD CAA

CS-B2.3	2º-CSB2.3.1	Exemplifica como a actividade humana afecta á contorna con observacións na contorna proxima.		X		PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Asemblea.	CMCT CSC CCL
CS-B2.4	2º-CSB2.4.1	Clasifica os elementos dun ecosistema tendo en conta as súas características básicas.	X	X		PROCEDEMENTOS: Análise das producións do alumnado. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Producións orais. Caderno de clase.	CMCT CCL
CS-B2.5	2º-CSB2.5.1	Identifica elementos humanizados nas paisaxes, distinguíndoos dos elementos naturais.	X	X		PROCEDEMENTOS: Análise das producións do alumnado. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Producións orais. Caderno de clase.	CMCT
CS-B2.5	2º-CSB2.5.2	Nomea elementos característicos das paisaxes atendendo á proximidade do mar e á altitude.	X			PROCEDEMENTOS: Análise das producións do alumnado. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Producións orais. Caderno de clase.	CMCT CCL
CS-B2.5	2º-CSB2.5.3	Separa o lixo no colexio de forma correcta.	X			PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Asemblea.	CMCT CSC
CS-B2.6	2º-CSB2.6.1	Clasifica a paisaxe onde vive a través do recoñecendo dos elementos básicos que observa nel.	X			PROCEDEMENTOS: Análise das producións do alumnado. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Producións orais. Caderno de clase.	CMCT CCL
CS-B2.7	2º-CSB2.7.1	Recoñece a diferenza entre mineral e roca e pon algún exemplo de cada un.			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións do alumnado. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Producións orais. Caderno de clase.	CMCT CCL

CS-B2.8	2º-CSB2.8.1	Debuxa un itinerario dunha saída polo barrio.		X		PROCEDEMENTOS: Análise das producións do alumnado. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Producións orais. Caderno de clase.	CMCT CAA CSIEE
Bloque 3: Vivir en sociedade							
CS-B3.1	2º-CSB3.1.1	Identifica o seu municipio e as localidades que o compoñen. Nomea o alcalde/alcaldesa e os concelleiros/as, como os que administran o municipio.	X	X		PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Asemblea.	CSC CCL
CS-B3.2	2º-CSB3.2.1	Recoñece os servizos municipais básicos e que traballadores os realizan.		X		PROCEDEMENTOS: Análise das producións do alumnado. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Producións orais. Caderno de clase.	CSC CCL
CS-B3.3	2º-CSB3.3.1	Conoce las normas básicas de un barrio: educación vial, no molestar a los vecinos, ser respetuoso con los adultos,...	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións do alumnado. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Producións orais. Caderno de clase.	CSC CCL
CS-B3.4	2º-CSB3.4.1	Identifica características de cada persoa, ecoñecendoas como similares ou diferentes así mesmo.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Asemblea.	CSC
CS-B3.5	2º-CSB3.5.1	Coñece algunhas festas máis típicas da cidade e do colexio.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións do alumnado. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Producións orais. Caderno de clase.	CCL CCEC

CS-B3.6	2º-CSB3.6.1	Nomea algún beneficio dos medios de comunicación.		X		PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Asemblea.	CSC CCL
CS-B3.7	2º-CSB3.7.1	Nomea oficios de servizo e a labor que fan, explicitando que son traballos de homes e mulleres.			X	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Asemblea.	CSC CCL
CS-B3.7	2º-CSB3.7.2	Clasificación de diversos oficios nos sectores de produción.			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións do alumnado. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Producións orais. Caderno de clase.	CSC CAA
CSB3.8	2º-CSB3.8.1	Recoñecer que no autobús nin se come nin se bebe. Camiñar en orde e respectar os semáforos.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Asemblea.	CSC CCL CAA
CS-B3.8	2º-CSB3.8.2	Separar o lixo e manter as rúas limpas.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Asemblea.	CSC
Bloque 4: As pegadas do tempo							
CS-B4.1	2º-CSB4.1.1	Utiliza correctamente os termos pasado, presente e futuro.	X			PROCEDEMENTOS: Análise das producións do alumnado. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Producións orais. Caderno de clase.	CCL CMCT
CS-B4.2	2º-CSB4.2.1	Recoñece os usos do calendario e le as horas no reloxo.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Asemblea.	CMCT CAA

CS-B4.3	2º-CSB4.3.1	Secuencia temporalmente 3 viñetas relacionadas.		X		PROCEDEMENTOS: Análise das producións do alumnado. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Producións orais. Caderno de clase.	CMCT CSC
CS-B4.3	2º-CS4.3.2	Secuencia como mínimo 3 acontecementos persoais.	X			PROCEDEMENTOS: Análise das producións do alumnado. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Producións orais. Caderno de clase.	CCL CSC CMCT
CS-B4.4	2º-CSB4.4.1	Explica algún beneficio de conservar os obxectos históricos.			X	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Asemblea.	CSC CCEC
CS-B4.5	2º-CSB4.5.1	Recoñece e respecta as normas de convivencia nas saídas culturais.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CCL CSC
CS-B4.5	2º-CSB4.5.2	Disfruta nas visitas culturais.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CSC CCEC

4.3. ÁREA DE VALORES SOCIAIS E CÍVICOS

Criterio de avaliación	EA	Grao mínimo para superar a área Indicador mínimo de logro	TEMPORALIZACIÓN			CRITERIOS PARA A CUALIFICACIÓN Instrumentos de avaliación / Procedementos de avaliación	C.C.
			T 1	T 2	T 3		
Bloque 1: A identidade e a dignidade da persoa							
VSC-B1.1	2º-VSCB1.1.1	Nomea os seus sentimentos e os seus estados emocionais identificando se son positivos ou negativos.	X			PROCEDEMENTOS: Gravacións e análise. Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Gravación e análise. Asemblea.	CSC CCL

VSC-B1.2	2º-VSCB1.2.1	Nomea os seus sentimentos e os seus estados emocionais identificando se son positivos ou negativos.	X			PROCEDEMENTOS: Gravacións e análise. INSTRUMENTOS: Gravación e análise.	CSIEE CAA CSC
VSC-B1.2	2º-SCB1.2.2	Coñece os elementos da propia identidade.	X			PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Posta en común.	CAA CSIEE
VSC-B1.2	2º-VSCB1.2.3	Nomea os seus sentimentos e os seus estados emocionais identificando se son positivos ou negativos.	X	X		PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rexistro anecdótico (anecdótico).	CCL CSIEE
VSC-B1.2	2º-VSCB1.2.4	Recoñece a necesidades da existencia de normas e coñecer as normas básicas de convivencia.	X	X		PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Posta en común.	CSC CCL
VSC-B1.3	2º-VSCB1.3.1	Nomea os seus sentimentos e os seus estados emocionais identificando se son positivos ou negativos.	X	X		PROCEDEMENTOS: Gravacións e análise. Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Gravación e análise. Asamblea.	CSIEE CSC
VSC-B1.3	2º-VSCB1.3.2	Identifica actitudes participativas, cooperativas e democráticas.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións do alumnado. INSTRUMENTOS: Xogos de simulación e dramáticos.	CSC CSIEE CAA
VSC-B1.4	2º-VSCB1.4.1	Identifica actitudes participativas, cooperativas e democráticas.	X	X		PROCEDEMENTOS: Observación sistemática INSTRUMENTOS: Rexistro anecdótico (anecdótico).	CSC CSIEE

VSC-B1.4	2º-VSCB1.4.2.	Recoñece a necesidades da existencia de normas e coñecer as normas básicas de convivencia.			X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Escala de observación.	CSC CSIEE
VSC-B1.5	2º-VSCB1.5.1	Recoñece sentimentos e emocións. Recoñece situación de inxustiza.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CSIEE CSC
VSC-B1.5	2º-VSCB1..	Identifica actitudes participativasl.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CCL CSC
Bloque 2: A comprensión e o respecto nas relacións interpersoais							
VSC-B2.1	2º-VSCB2.1.1	Nomea os seus sentimentos e os seus estados emocionais identificando se son positivos ou negativos.	X	X		PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Xogos de simulación e dramáticos.	CCL
VSC-B2.1	2º-VSCB2.1.2	Nomea os seus sentimentos e os seus estados emocionais identificando se son positivos ou negativos.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Cuestionarios. INSTRUMENTOS: Cuestionario aberto.	CSIEE CAA
VSC-B2.1	2º-VSCB2.1.3	Nomea os seus sentimentos e os seus estados emocionais identificando se son positivos ou negativos.	X	X		PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica. Registro anecdótico (anecdótico).	CCL CSC
VSC-B2.2	2º-VSCB2.2.1	Nomea os seus sentimentos e estados emocionais, clasificando como positivos ou negativos.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CCL CSC

VSC-B2.3	2º-VSCB2.3.1	Coñece as habilidades sociais básicas.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CSC
VSC-B2.4	2º-VSCB2.4.1.	Coñece os elementos da propia identidade..	X			PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Asamblea	CSC CSIEE
VSC-B2.4	2º-VSCB2.4.2.	Recoñece sentimentos e emocións.		X		PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Posta en común.	CSC
VSC-B2.5	2º-VSCB2.5.1	Identifica actitudes participativas, cooperativas e democráticas. Diferencia entre diálogo, tertulia e debate.		X		PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rexistro anecdótico (anecdótico).	CSC CSIEE
VSC-B2.5	2º-VSCB2.5.	Nomea os seus sentimentos e os seus estados emocionais identificando se son positivos ou negativos.	X	X		PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Posta en común.	CSC CSIEE
Bloque 3: A convivencia e os valores sociais							
VSC-B3.1	2º-VSCB3.1.1	Identifica actitudes participativas, cooperativas e democráticas.		X		PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CSC CSIEE
VSC-B3.1	2º-VSCB3.1.2	Identifica actitudes participativas, cooperativas e democráticas.		X		PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Escala de observación.	CSC CSIEE
VSC-B3.2	2º-VSCB3.2.1	Identifica actitudes participativas, cooperativas e democráticas.		X		PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Escala de observación.	CSC CAA CSIEE

VSC-B3.2	2º-VSCB3.2.2	Recoñece a necesidades da existencia de normas e coñecer as normas básicas de convivencia.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Posta en común. Rúbrica.	CSC
VSC-B3.3	2º-VSCB3.3.1	Recoñece a necesidades da existencia de normas e coñecer as normas básicas de convivencia.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CCL CSC
VSC-B3.3	2º-VSCB3.3.2	Recoñece a necesidade das normas básicas de convivencia.	X			PROCEDEMENTOS: Análise das producións do alumnado. INSTRUMENTOS: Traballo de aplicación e síntese.	CSC CSIEE
VSC-B3.3	2º-VSCB3.3.3	Recoñece a necesidades da existencia de normas e coñecer as normas básicas de convivencia..	X			PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas.	CCL CSC CSIEE
VSC-B3.3	2º-VSCB3.3.	Coñece as normas básicas de convivencia.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Escala de observación.	CSC
VSC-B3.3	2º-VSCB3.4.1	Recoñece sentimentos e emocións.		X		PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas.	CSC CSIEE
VSC-B3.4	2º-VSCB3.4.2	Identifica actitudes participativas, cooperativas e democráticas.		X		PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCL CSC CSIEE

VSC-B3.4	2º-VSCB3.4.3.	Nomea os seus sentimentos e os seus estados emocionais identificando se son positivos ou negativos.			X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Escala de observación.	CSC CSIEE
VSC-B3.4	2º-VSCB3.4.4	Nomea os seus sentimentos e os seus estados emocionais identificando se son positivos ou negativos.			X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCL CSC
VSC-B3.4	2º-VSCB3.5.1	Recoñece situación de inxustiza.			X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Escala de observación.	CSC
VSC-B3.5	2º-VSCB3.5.2	Recoñece a necesidades da existencia de normas e coñecer as normas básicas de convivencia. Recoñece situación de inxustiza.		X		PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CSIEE CSC
VSC-B3.5	2º-VSCB3.5.3	Recoñece a necesidades da existencia de normas e coñecer as normas básicas de convivencia. Recoñece situación de inxustiza.		X		PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Posta en común.	CSC
VSC-B3.6	2º-VSCB3.	Coñece os elementos da propia identidade. Recoñece sentimentos e emocións.			X	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Posta en común.	CCL CSC
VSC-B3.6	2º-VSCB3.6.2	Identifica actitudes participativas, cooperativas e democráticas.			X	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Posta en común.	CSIEE CSC

VSC-B3.7	2º-VSCB3.7	Recoñece a necesidades da existencia de normas e coñecer as normas básicas de convivencia.		X		PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Posta en común.	CSIEE
VSC-B3.7	2º-VSCB3.7.2.	Recoñece a necesidades da existencia de normas e coñecer as normas básicas de convivencia.		X		PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Posta en común.	CCL CSIEE
VSC-B3.7	2º-VSCB3.7.3	Coñece os elementos da propia identidade. Recoñece situación de inxustiza. A moso respecto polo medio natural.		X		PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Posta en común.	CCL CSC

4.4. ÁREA DE LENGUA CASTELÁ

Criterio de avaliación	EA	Grao mínimo para superar a área Indicador mínimo de logro	TEMPORALIZACIÓN			CRITERIOS PARA A CUALIFICACIÓN Instrumentos de avaliación / Procedementos de avaliación	C.C.
			T 1	T 2	T 3		
Bloque 1: Comunicación oral: Falar e escoitar							
LC-B1.1	2º-LCB1.1.1	Realiza sus actividades orales con una pronunciación y una dicción correctas.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Escala de observación. Producións orais. Xogos de simulación e dramáticos.	CCL CAA CSC

LC-B1.1	2º-LCB1.1.2	Respecta a quenda de palabra, escoita aos seus compañeiros e compañeiras e ten paciencia esperando.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións do alumnado. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Producións orais. Lista de control/cotexo.	CCL CAA CSC
LC-B1.2	2º-LCB1.2.1	Consigue comunicar oralmente mensaxes con información global.	X			PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCL
LC-B1.2	2º-LCB1.2.2	Pronuncia correctamente as palabras con sílabas trabadas.	X			PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Producións orais. Rúbrica.	CCL
LC-B1.3	2º-LCB1.3.1	Participa en diálogos e pequenas exposicións guiadas.	X	X		PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Producións orais. Lista de control/cotexo.	CCL CD CAA CSC CSIEE
LC-B1.4	2º-LCB1.4.1	Emprega correctamente o vocabulario traballado na aula.		X		PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Producións orais. Rúbrica.	CCL
LC-B1.4	2º-LCB1.4.2	Coñece o vocabulario traballado na aula.	X	X		PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Escala de observación. Producións orais.	CCL

LC-B1.5	2º-LCB1.5.1	Entende a idea xeral dun texto oral da aula.	X	X		PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Producións orais. Lista de control/cotexo.	CCL CAA
LC-B1.5	2º-LCB1.5.2	Identifica distintos tipos de textos orais.	X	X		PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Producións orais. Lista de control/cotexo. Caderno de clase.	CCL CAA
LC-B1.5	2º-LCB1.5.3	Responde as preguntas das unidades didácticas.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Cuestionarios. INSTRUMENTOS: Cuestionario aberto.	CCL
LC-B1.6	2º-LCB1.6.1	Iniciase no uso da aula virtual.		X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Investigacións. Lista de control/cotexo	CCL CD CAA
LC-B1.6	2º-LCB1.6.2	Identifica as ideas principais dunha entrevista escoitada na radio.		X		PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Escala de observación.	CCL CD CAA CSC
LC-B1.7	2º-LCB1.7.1	Memoriza textos literarios breves da súa elección en castelán.		X		PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Producións orais. Lista de control/cotexo.	CCL CAAC CEC

LC-B1.8	2º-LCB1.8.1	Adecúa a súa entoación e volume da voz nas lecturas teatrais.			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Producións orais. Rúbrica.	CCL
LC-B1.9	2º-LCB1.9.1	Comparte de forma sinxela e clara varios tipos de texto orais sobre diferentes situacións e experiencias.			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Producións orais. Rúbrica.	CCL CAA CSIEE
LC-B1.9	2º-LCB1.9.2	Expresase oralmente con coherencia na súa narración.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Producións orais. Rúbrica.	CCL CAA CSIEE
LC-B1.10	2º-LCB1.10.1	Emprega unha linguaxe respectuosa coas diferencias.		X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Producións orais. Lista de control/cotexo.	CCL CSC
LC-B1.11	2º-LCB1.11.1	Realiza diálogos coherentes cos compañeiros e compañeiras.			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Producións orais. Lista de control/cotexo.	CCL CAA CSC CSIEE
Bloque 2: Comunicación escrita: ler							
LC-B2.1	2º-LCB2.1.1	Le en voz alta textos sinxelos breves de diversos tipos.	X			PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CCL

LC-B2.1	2º-LCB2.1.2	Le en silencio coa boca pechada e sen emitir sonidos.	X		PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCL
LC-B2.2	2º-LCB2.2.1	Identifica a idea principal dun texto.	X		PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCL CAA
LC-B2.2	2º-LCB2.2.2	É capaz de diferenciar as diversas tipoloxías textuais traballadas recoñecendo a súa funcionalidade.	X		PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Cuestionarios. INSTRUMENTOS: Producións orais. Cuestionario aberto. Caderno de clase.	CCL CAA
LC-B2.3	2º-LCB2.3.1	Relaciona coñecementos xa adquiridos coa idea principal do texto.	X		PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCL CAA
LC-B2.3	2º-LCB2.3.2	Realiza deducións coherentes sobre un texto a partir das ilustracións.	X		PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais. Rúbrica. Posta en común.	CCL CAA
LC-B2.3	2º-LCB2.3.3.	Relaciona o texto co título e imaxes que o acompañan.	X		PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Cuestionarios. INSTRUMENTOS: Producións plásticas. Cuestionario aberto.	CCL CAA
LC-B2.4	2º-LCB2.4.1	Le tódolos días nos momentos adicados ao lector, en silencio e sen interromper aos demais.		X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCL

LC-B2.4	2º-LCB2.4.2	Xustifica discursivamente as súas preferencias lectoras.		X		PROCEDEMENTOS: Análise das producións do alumnado. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Producións orais. Rúbrica.	CCL
LC-B2.5	2º-LCB2.5.1	Selecciona os libros da biblioteca de aula na aplicación informática para levar prestado tanto libros consulta coma obras de ficción.		X		PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCL CD CAA
LC-B2.6	2º-LCB2.6.1	Coida e mantén organizados os seus libros de textos e cadernos.		X		PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCL CSC
LC-B2.7	2º-LCB2.7.1	Distingue textos informativos dos publicitarios mediante a comparación guiada.		X		PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCL CAA CSC
LC-B2.7	2º-LCB2.7.2	Realiza deducións coherentes sobre a funcionalidade dun texto a partir das ilustracións e do formato.			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Intercambios orais cos alumnos/as. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Producións orais. Posta en común. Resolución de exercicios e problemas.	CCL CAA CSC
LC-B2.8	2º-LCB2.8.1	Iniciase no uso da aula virtual de xeito guiado.			X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Escala de observación.	CCL CD CAA
Bloque 3: Comunicación escrita: escribir							

LC-B3.1	2º-LCB3.1.1	Redacta textos cotiás seguindo un modelo dado.	X			PROCEDEMENTOS: Análise das producións do alumnado. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Rúbrica. Caderno.	CCL CD CAA
LC-B3.1	2º-LCB3.1.2	Utiliza o caderno de xeito convencional, escribindo dentro da pauta e sen saltar páxinas.	X			PROCEDEMENTOS: Análise das producións do alumnado. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Rúbrica. Caderno.	CCL CAA
LC-B3.2	2º-LCB3.2.1	Divirtese escribindo e disfruta lendo os escritos dos seus amigos.	X			PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Escala de observación. Caderno de clase.	CCL CSC
LC-B3.3	2º-LCB3.3.1	Reescribe os textos propios para presentalos con mellor estética.		X		PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Rúbrica. Caderno de clase.	CCL CAA CSIEE
LC-B3.4	2º-LCB3.4.1	Completa os textos propios con graficas sinxelas de xeito guiado.			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Investigacións. Rúbrica. Caderno de clase.	CCL CAA
LC-B3.4	2º-LCB3.4.2	Redacta textos sinxelos e incorpora debuxos relacionados co seu contido.			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Producións plásticas. Rúbrica. Caderno de clase.	CCL CD CAA

LC-B3.5	2º-LCB3.6.1	Iniciase no uso da aula virtual de xeito guiado.			X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Escala de observación.	CCL CD CAA
Bloque 4: Coñecemento da lingua							
LC-B4.1	2º-LCB4.1.1	Clasifica os tipos de palabras de xeito guiado.	X			PROCEDEMENTOS: Probas específicas. INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Resolución de exercicios e problemas.	CCL
LC-B4.1	2º-LCB4.1.2	Utiliza correctamente o tempo verbal nas súas producións orais e escritas.	X			PROCEDEMENTOS: Probas específicas. INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Resolución de exercicios e problemas.	CCL
LC-B4.2	2º-LCB4.2.1	Identifica palabras sinónimas e antónimas en textos orais e escritos.		X		PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Producións orais. Rúbrica. Caderno de clase.	CCL
LC-B4.2	2º-LCB4.2.2	Xusta palabras simples dadas para formar palabras compostas.		X		PROCEDEMENTOS: Probas específicas. INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Resolución de exercicios e problemas.	CCL
LC-B4.2	2º-LCB4.2.3	Identifica de xeito guiado o suxeito e o predicado en oracións simples.		X		PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Proba obxectiva.	CCL

LC-B4.3	2º-LCB4.3.1	Utiliza os signos de puntuación e as maiúsculas de xeito convencional.		X		PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Rúbrica. Caderno de clase.	CCL
LC-B4.4	2º-LCB4.4.1	Clasifica palabras segundo o seu número e xénero e respecta a concordancia nos seus escritos.			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Rúbrica. Caderno de clase.	CCL
LC-B4.4	2º-LCB4.4.2	Utiliza o punto, os signo de interrogación e de exclamación de xeito convencional nas súas composicións.			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Rúbrica. Caderno de clase.	CCL
LC-B4.4	2º-LCB4.4.3	Utiliza oracións sinxelas con sentido para comunicar ideas globais.			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións do alumnado. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Rúbrica. Caderno de clase.	CCL
LC-B4.5	2º-LCB4.5.1	Iniciase no manexo da aula virtual de xeito guiado.			X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCL CD CAA
LC-B4.6	2º-LCB4.6.1	Compara e atopa diferencias entre diversas linguas que coñece.			X	PROCEDEMENTOS: Probas específicas. INSTRUMENTOS: Proba obxectiva.	CCL CAA
Bloque 5: Educación Literaria							

LC-B5.1	2º-LCB5.1.1	Disfruta diversos tipos de textos propios da literatura infantil: contos, poemas, adiviñas e refráns.	X			PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCL CCEC
LC-B5.2	2º-LCB5.2.1	Iniciase na comprensión de textos de tradición oral e de adaptacións de obras clásicas.	X			PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Gravacións e análise. INSTRUMENTOS: Producións orais. Gravación e análise.	CCL CAA CCEC
LC-B5.2	2º-LCB5.2.2	Iniciase na comprensión da linguaxe figurada en textos literarios.	X	X		PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais. Rúbrica. Posta en común.	CCL CAA
LC-B5.3	2º-LCB5.3.1	Disfruta de textos que conteñen rima propios da tradición oral.	X			PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Intercambios orais cos alumnos/as. Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Rúbrica. Posta en común. Caderno de clase.	CCL CCEC
LC-B5.5	2º-LCB5.5.1	Crea de xeito guiado un conto cun modelo dado.		X		PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS Rúbrica. Caderno de clase.	CCL CAA CSIEE CCEC
LC-B5.6	2º-LCB5.6.1	Repite con fluidez poemas sinxelos e cancións.		X		PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Producións orais. Rúbrica.	CCL

LC-B5.7	2º-LCB5.7.1	Realiza dramatizacións dos textos teatrais traballados na aula.			X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Caderno de Campo. Producións orais. Producións motrices.</p>	<p>CCL CAA CCEC CSC</p>
LC-B5.8	2º-LCB5.8.1	Disfruta da escoita de relatos tanto en galego como en castelán e escolle literatura en ambos idiomas para ler no momento lector.			X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica.</p>	<p>CCL CSC CCEC</p>

4.5. ÁREA DE LINGUA GALEGA

Criterio de avaliación	EA	Grao mínimo para superar a área Indicador mínimo de logro	TEMPORALIZACIÓN			CRITERIOS PARA A CUALIFICACIÓN Instrumentos de avaliación / Procedementos de avaliación	C.C.
			T 1	T 2	T 3		
Bloque 1: Comunicación oral: falar e escoitar							
LG-B1.1	2º-LGB1.1.1	Amosa a comprensión da información procedente da radio e recoñece a función informativa dos MMCC.		X		<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.</p>	<p>CCL CAA</p>
LG-B1.1	2º-LGB1.1.2	Comprende información procedente da radio e recoñece a función informativa dos MMCC.		X		<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.</p>	<p>CCL CSC</p>
LG-B1.2	2º-LGB1.2.1	Responde preguntas mostrando comprensión tras visionar documentos		X		<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.</p>	<p>CCL CD CAA CSC</p>

		audiovisuais.					
LG-B1.3	2º-LGB1.3.1	Participa en conversas entre iguais sobre o contido das lámina con preguntas guía.	X			PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCL CAA CSC CSEIEE
LG-B1.3	2º-LGB1.3.2	Segue explicacións sobre a organización do traballo e pregunta, se é preciso, para verificar a súa comprensión.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCL CAA
LG-B1.3	2º-LGB1.3.3	Produce textos orais en galego e responde preguntas básicas sobre o contido.		X		PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Rúbrica. Caderno de clase.	CCL CSIEE CAA
LG-B1.3	2º-LGB1.3.4	Participa nunha conversa entre iguais chegando a acordos no traballo en equipo.			X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCL CSIEE CAA
LG-B1.4	2º-LGB1.4.1	Atende nas intervencións dos demais, respecta as súas opinións e non os interrompe.		X		PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCL CSC
LG-B1.4	2º-LGB1.4.2	Atende nas intervencións dos demais, respecta as súas opinións e non os interrompe.		X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCL CSC
LG-B1.5	2º-LGB1.5.1	Respecta as quendas de palabra nas actividades orais.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCL CSC CAA
LG-B1.5	2º-LGB1.5.2	Respecta as opinións dos demais sen interromper.			X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCL CSC CCEC

LG-B1.5	2º-LGB1.5.3	Emprega o galego en diversos momentos da xornada escolar.			X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCL CSC CCEC
LG-B1.5	2º-LGB1.5.4	Mira a quen fala nas actividades de aula.	X			PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCL CSC CCEC
LG-B1.5	2º-LGB1.5.5	Respecta as quendas de palabra nas actividades orais, mantendo o sentido global do texto.			X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCL CSC CCEC
LG-B1.5	2º-LGB1.5.6	Participa activamente nas conversas dirixidas da aula.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCL CSC CCEC CAA
LG-B1.6	2º-LGB1.6.1	Utiliza expresións adecuadas nos diferentes contexto, empregando as formulas de cortesía de xeito habitual.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCL CAA
LG-B1.7	2º-LGB1.7.1	Respecta as achegas ás explicacións dos demais e contribúe coas súas intervencións.			X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCL CAA CSIEE
LG-B1.8	2º-LGB1.8.1	Pronuncia correctamente os grupos consonánticos.			X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCL CAA CCEC CSIEE
LG-B1.9	2º-LGB1.9.1	Emprega vocabulario respetuoso para dirixirse aos compañeiros.		X		PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCL CSC

LG-B1.9	2º-LGB1.9.2	Rexeita o uso de expresións ofensivas e usa expresións positivas cara os outros.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCL CSC
LG-B1.10	2º-LGB1.10.1	Identifica a lingua galega como válida para comunicarse con persoas descoñecidas en diferentes situacións.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCL CCEC
LG-B1.10	2º-LGB1.10.2	Identifica a lingua galega como válida para comunicarse con persoas descoñecidas en diferentes situacións.			X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCL CCEC CSC
Bloque 2: Comunicación escrita: ler							
LG-B2.1	2º-LGB2.1.1	Le e localiza información en diferentes textos sinxelos procedentes dos medios de comunicación.		X		PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCL CD CSC
LG-B2.1	2º-LGB2.1.2	Comprende e localiza información concreta nos textos traballados.	X			PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCL
LG-B2.1	2º-LGB2.1.3	Responde preguntas concretas sobre diferentes textos traballados.		X		PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCL CAA CSIEE
LG-B2.2	2º-LGB2.2.1	Interpreta información procedente dunha ilustración.	X			PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCL CAA CSC CSIEE CMCT

LG-B2.3	2º-LGB2.3.1	Le textos sinxelos en voz alta coa velocidade adecuada e entende o contido.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCL AA
LG-B2.3	2º-LGB2.3.2	Le textos en voz alta coa velocidade adecuada e entende o seu contido.		X		PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCL
LG-B2.3	2º-LGB2.3.3	Le preguntas e exclamacións utilizando unha entoación axeitada,			X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCL
LG-B2.4	2º-LGB2.4.1	Coñece como funciona a biblioteca e a utiliza con certa autonomía.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCL CAA CSC
LG-B2.4	2º-LGB2.4.2	Coñece como funciona unha biblioteca e respecta as súas normas.		X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCL CAA CSC
LG-B2.5	2º-LGB2.5.1	Coida e conserva os libros da aula e organiza os propios libros no seu espazo propio.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCL CAA CSC
LG-B2.6	2º-LGB2.6.1	Disfruta a lectura para aprender, comunicar e como entretemento.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCL CAA CSC CCEC
LG-B2.7	2º-LGB2.7.1	Escolle libros na biblioteca con autonomía.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCL
LG-B2.7	2º-LGB2.7.2	Indica os tipos de libros que prefire.		X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCL CSC CAA CSIEE

Bloque 3: Comunicación escrita: escribir							
LG-B3.1	2º-LGB3.1.1	Escribe, seguindo un modelo, textos de uso cotiá.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións do alumnado. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Rúbrica. Caderno.	CCL CSIEE CAA
LG-B3.1	2º-LGB3.1.2	Escribe textos creativos con coherencia.			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións do alumnado. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Rúbrica. Caderno.	CCL CAA CSIEE
LG-B3.1	2º-LGB3.1.3	Aplicar os coñecementos ortográficos traballados: os signos de puntuación.		X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións do alumnado. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Rúbrica. Caderno.	CCL
LG-B3.1	2º-LGB3.1.4	Utiliza nos seus escritos os signos de puntuación e as maiúsculas de xeito convencional.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións do alumnado. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Rúbrica. Caderno.	CCL CSC CCEC
LG-B3.1	2º-LGB3.1.5	Compón textos seguindo modelos dados sobre acontecementos cercanos ao alumnado.		X		PROCEDEMENTOS: Análise das producións do alumnado. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Rúbrica. Caderno de clase.	CCL CAA CSIEE
LG-B3.2	2º-LGB3.2.1	Emprega texto e ilustracións nas súas producións escritas cun modelo dado.			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións do alumnado. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Caderno de clase.	CCL CSC CCEC CAA CSIEE
LG-B3.3	2º-LGB3.3.1	Manexa o rato e iniciase no uso da aula virtual.		X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións do alumnado. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Rúbrica. Caderno de clase.	CCL CD CAA CSIEE

LG-B3.4	2º-LGB3.4.1	Ilustra de xeito creativo e con imaxes relacionadas co contido do texto escrito.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións do alumnado. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Rúbrica. Caderno de clase.	CCL CD CSIEE
LG-B3.5	2º-LGB3.5.1	Presenta os textos con limpeza e boa caligrafía.			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións do alumnado. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Rúbrica. Caderno de clase.	CCL CD CAA
LG-B3.5	2º-LGB3.5.2	Escribe pequenos textos para expresar a súa creatividade con boa caligrafía.			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións do alumnado. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Rúbrica. Caderno de clase.	CCL CSC
Bloque 4: Coñecemento da lingua							
LG-B4.1	2º-LGB4.1.1	Identifica correctamente as palabras nun texto e clasifícaaas segundo o número de sílabas.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións do alumnado. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Rúbrica. Caderno.	CCL CAA
LG-B4.1	2º-LGB4.1.2	Clasifica palabras segundo o número de sílabas.	X			PROCEDEMENTOS: Análise das producións do alumnado. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Rúbrica. Caderno.	CCL CAA
LG-B4.1	2º-LGB4.1.3	Identifica os nomes propios dentro dun texto e os diferencia dos nomes comúns.	X			PROCEDEMENTOS: Análise das producións do alumnado. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Rúbrica. Caderno.	CCL CAA
LG-B4.1	2º-LGB4.1.4	Sinala o número e o xenero de palabras traballadas.		X		PROCEDEMENTOS: Análise das producións do alumnado. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Rúbrica. Caderno.	CCL CAA

LG-B4.2	2º-LGB4.2.1	Usa a puntuación correctamente e emprega as grafías convencionalmente, especialmente z/c, q/c/k, g/gü e x.			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións do alumnado. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Rúbrica. Caderno de clase.	CCL CSC CCEC
LG-B4.3	2º-LGB4.3.1	Resolve actividades que implican a comprensión da relación entre son e grafía.	X			PROCEDEMENTOS: Análise das producións do alumnado. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Rúbrica. Caderno de clase.	CCL CAA
LG-B4.3	2º-LGB4.3.2	Escribe as palabras separadas dentro das oracións e as segmenta en sílabas ao final do renglón.	X			PROCEDEMENTOS: Análise das producións do alumnado. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Rúbrica. Caderno de clase.	CCL CAA
LG-B4.4	2º-LGB4.4.1	Realiza producións textuais escritas coa estrutura propia de textos escritos.			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións do alumnado. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Rúbrica. Caderno de clase.	CCL CCEC
LG-B4.5	2º-LGB4.5.1	Realiza actividades para identificar os elementos diferenciadores das linguas que coñece.			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións do alumnado. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Rúbrica. Caderno de clase.	CCL CAA
Bloque 5: Educación literaria							
LG-B5.1	2º-LGB5.1.1	Produce textos sinxelos guiándose por unhas preguntas.	X	X		PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCCL CAA CCEC
LG-B5.1	2º-LGB5.1.2	Disfruta de textos en galego que explican a nosa cultura escolléndolos como	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCL CCEC

		alternativa de ocio.					
LG-B5.2	2º-LGB5.2.1	Le de forma guiada cun marcador, en silencio para progresivamente alcanzar á autonomía.		X		PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCL CCEC
LG-B5.2	2º-LGB5.2.2	Le de forma guiada en voz alta, os textos da unidade, para chegar a ter expresividade.		X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCL CCEC
LG-B5.3	2º-LGB5.3.1	Reescribe de forma guiada algún poema.			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións do alumnado. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo. Caderno de clase.	CCL CCEC CSC
LG-B5.4	2º-LGB5.4.1	Le entonando as preguntas e as exclamacións nas intervencións dos personaxes.			X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCL
LG-B5.5	2º-LGB5.5.1	Disfruta da literatura e recomenda os seus libros favoritos.	X	X		PROCEDEMENTOS: Análise das producións do alumnado. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Producións orais. Lista de control/cotexo. Caderno de clase.	CCL CSC CCEC
LG-B5.6	2º-LGB5.6.1	Atende nas lecturas en galego sobre outras culturas.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCL CCEC

4.6. ÁREA DE MATEMÁTICAS

Criterio de avaliación	EA	Grao mínimo para superar a área Indicador mínimo de logro	TEMPORALIZACIÓN			CRITERIOS PARA A CUALIFICACIÓN Instrumentos de avaliación / Procedementos de avaliación	C.C.
			T 1	T 2	T 3		

Bloque 1: Procesos, métodos e actitudes en matemáticas							
MT-B1.1	2º-MTB1.1.1	Expresa como escolle os datos, como identifica a pregunta que hai que responder. Razona como escolle a operación a realizar.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Intercambios orais cos alumnos/as. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Producións orais. Posta en común. Proba obxectiva.	CMCT CCL
MT-B1.2	2º-MTB1.2.1	Deixa espazo entre os exercicios, coloca a data e non salta páxinas.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Rúbrica. Caderno de clase.	CMCT CAA
MT-B1.3	2º-MTB1.3.1	Manexa calculadora, ábaco, regretas, palillos, regras,... e calquera ferramenta que contribúa ao desenvolvemento de contidos matemáticos.			X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CMCT CD CAA
Bloque 2: Números							
MT-B2.1	2º-MTB2.1.1	Escribe as cifras coa direccionalidade correcta e sen invertir en números de unha, dúas ou tres cifras.	X	X		PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.	CMCT CCL
MT-B2.1	2º-MTB2.1.2	Conta decenas e centenas, e identifica a cifra que corresponde ás decenas e ás centenas.	X	X		PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.	CMCT CAA

MT-B2.1	2º-MTB2.1.3	Realiza sumas e restas de pequenas cantidades repetidamente.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.	CMCT CAA
MT-B2.2	2º-MTB2.2.1	Usa os números ordinais ata 20º na súa vida diaria en contextos cotiás.	X			PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.	CMCT
MT-B2.2	2º-MTB2.2.2	Le os números de 3 cifras, tanto escritos con letra como con cifras nos problemas matemáticos e nos textos da vida cotiá.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Resolución de exercicios e problemas. Caderno de clase.	CMCT CAA CCL
MT-B2.2	2º-MTB2.2.3	Fai conxuntos de unidades, decenas e centenas para asociar e disociar cantidades.	X	X		PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.	CMCT
MT-B2.2	2º-MTB2.2.4	Usa a clasificación de números pares/impares na súa vida diaria en contextos cotiás.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo. Caderno.	CMCT
MT-B2.3	2º-MTB2.3.1	Realiza cálculos de suma de dúas ou tres cantidades e restas de dúas cantidades dadas.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.	CMCT CAA

MT-B2.3	2º-MTB2.3.2	Realiza cálculos de suma reiterada dunha cantidade dada.			X	PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.	CMCT CAA
MT-B2.3	2º-MTB2.3.3	Xoga e emprega estratexias de reagrupar cantidades para resolver cálculos básicos.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais. Posta en común.	CMCT CAA
MT-B2.4	2º-MTB2.4.1	Selecciona os datos necesarios entre varios dados e escolle a operación necesaria para resolver o problema.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.	CMCT CAA
MT-B2.4	2º-MTB2.4.2	Explica como resolve o problema, elección de datos, da operación e das unidades correctas,... estimando se o resultado é correcto.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Rúbrica. Posta en común.	CMCT CSIEE CAA
Bloque 3: Medida							
MT-B3.1	2º-MTB3.1.1	Emprega regras, cintas métricas e identifica o centímetro para obxectos pequenos, e o quilómetro para lonxitudes grandes.		X		PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.	CMCT
MT-B3.2	2º-MTB3.2.1	Iniciase no uso de balanzas básicas, balanzas hidroestáticas, mecánicas e dixitais.		X		PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.	CMCT

MT-B3.3	2º-MTB3.3.1	Emprega balanzas e recipientes de 1 litro, medio litro e cuarto litro para estimar a capacidade de recipientes e botellas.		X		PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.	CMCT
MT-B3.4	2º-MTB3.4.1	Identifica as horas "en punto", "media" e "cuartos" en reloxo e explica que rutinas se fan en cada momento.	X		X	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Asamblea. Proba obxectiva.	CMCT
MT-B3.4	2º-MTB3.4.2	Selecciona os datos necesarios e escolle a operación necesaria para resolver o problema.	X		X	PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.	CMCT CAA
MT-B3.5	2º-MTB3.5.1	Recoñece e manexa diñeiro fascimil, especialmente as moedas de 1 e 2 euros e os billetes de euros.		X	X	PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.	CMCT CAA CSC
MT-B3.6	2º-MTB3.6.1	Selecciona os datos necesarios entre varios datos e escolle a operación necesaria para resolver o problema.		X		PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.	CMCT CAA
MT-B3.6	2º-MTB3.6.2	Explica como resolve o problema, elección de datos, da operación e das unidades correctas,... estimando se o resultado é correcto.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Intercambios orais cos alumnos/as. Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Rúbrica. Posta en común.	CMCT CAA CSIEE
Bloque 4: Xeometría							

MT-B4.1	2º-MTB4.1.1	Relaciona o esquema simétrico e o eixe de simetría de obxectos do contorno.			X	PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.	CMCT
MT-B4.2	2º-MTB4.2.1	Identifica correctamente as formas dos obxectos coñecidos denominándoos coa forma xeométrica adecuada.			X	PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.	CMCT CAA
MT-B4.3	2º-MTB4.3.1	Identifica correctamente as formas dos obxectos coñecidos denominándoos coa forma xeométrica adecuada.			X	PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.	CMCT CAA
MT-B4.4	2º-MTB4.4.1	Representa en debuxos itinerarios de recorridos polo barrio.	X			PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.	CMCT CAA
MT-B4.5	2º-MTB4.5.1	Selecciona os datos necesarios entre varios datos e escolle a operación necesaria para resolver o problema.			X	PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.	CMCT CAA
MT-B4.5	2º-MTB4.5.2	Explica como resolve o problema, elección de datos, da operación e das unidades correctas,... estimando se o resultado é correcto.			X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Intercambios orais cos alumnos/as. Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Rúbrica. Posta en común. Proba obxectiva. Caderno de clase.	CMCT CAA CSIEE

Bloque 5: Estatística e probabilidade							
MT-B5.1	2º-MTB5.1.1	Emprega con soltura as táboas de dobre entrada. Emprega gráficas como pictogramas e diagramas de barras, rexistrando datos correctamente.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.	CMCT CAA
MT-B5.1	2º-MTB5.1.2	Interpreta os datos de gráficos, discriminando os datos necesarios para resolver e contestar dúbidas.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.	CMCT CAA
MT-B5.2	2º-MTB5.2.1	Explica como sabe que o suceso non pode suceder, ou como sabe que sucederá con seguridade.			X	PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Proba obxectiva. Caderno de clase.	CMCT CAA

5. METODOLOXÍA DIDÁCTICA

5.1. CRITERIOS METODOLÓXICOS E ESTRATEXIAS DIDÁCTICAS XERAIS

Traballar de xeito competencial na aula supón que os docentes somos dinamizadores do coñecemento dos alumnos e que o alumnado adquiera maior grao de protagonismo. Isto implica considerar as **competencias clave** como elemento organizador da metodoloxía e por tanto:

- O alumnado constrúe aprendizaxes significativas partindo dos seus **coñecementos ou experiencias previas**.
- A perspectiva **globalizadora** perfílase como a máis axeitada para que esas aprendizaxes sexan realmente significativas e se logren as competencias e a súa aplicación na súa vida diaria.
- Continúase valorando a **importancia do xogo** como recurso.
- Neste nivel da primaria existe unha **especial relevancia** nos **aspectos afectivos e relacionais**, por iso buscamos crear un ambiente cálido, acoledor, seguro,... onde o neno/a se sinta querido e a salvo, prestando unha especial atención ao establecemento dunha relación positiva con toda a comunidade educativa que facilite o seu progreso integral.
- A existencia de canles ou vías de **comunicación** e **coordinación entre educadores e familias** resulta crucial polo que os titores dispoñemos dun horario de titoría (Martes de 16 a 17 horas) e son os responsables de comunicar ao profesorado que incide no grupo as informacións pertinentes que aporten as familias.

5.2. METODOLOXÍA COMÚN A TÓDAS AS ÁREAS

As características da metodoloxía empregada concrétnanse nos seguintes aspectos:

- O **uso de linguaxe sinxela, clara e estruturada** na presentación de novos contidos, empregando a terminoloxía propia da área e introducindo o vocabulario específico.
- A **comunicación explícita do propósito da actividade, dos criterios de corrección e dos criterios de avaliación** de cada unidade didáctica, fomentando a implicación e responsabilidade do alumnado na súa propia aprendizaxe.

- A **gradación de actividades ao longo do curso**, cuxa xerarquización atende á súa natureza e ao momento madurativo do alumnado para respectar os distintos ritmos de aprendizaxe e habilidades que amosan na aula.
- A **énfase nos procedementos e técnicas de aprendizaxe**, que inclúen unha reflexión, a través do diálogo, sobre os contidos que son obxecto de estudo e unha revisión final ou sesión de repaso.

5.3. METODOLOXÍA ESPECÍFICA POR ÁREAS

5.3.1. METODOLOXÍA ESPECÍFICA DE CIENCIAS DA NATUREZA E CIENCIAS SOCIAIS

A proposta de actividades presentárase de xeito globalizado empregando a metodoloxía de aprendizaxe baseada en proxectos (ABP o PBL, Project-based learning). Procurase a adquisición de estratexias para traballar de forma individual e en equipo, con respecto polos compañeiros/as, polo material e polas normas de convivencia.

Hai actividades individuais para atender adecuadamente á diversidade como as actividades de repaso e reforzo,... en pequeno grupo mediante o programa CA/AC (“Cooperar para Aprender/Aprender a Cooperar”), como: pequenas investigacións, sinxelos experimentos,... e tamén se deseñan actividades colectivas como: colaboracións en exposicións, participación en asembleas e en postas en comúns,...

5.3.2. METODOLOXÍA ESPECÍFICA DE VALORES SOCIAIS E CÍVICOS

Nesta área garántese unha metodoloxía participativa, creativa, lúdica, interactiva, dinámica e holística porque estimula o desenvolvemento integral das nenas e nenos e utiliza o diálogo como recurso para desenvolver a capacidade de pensamento individual e colectivo, considerando os aspectos emocionais e sociais.

O diálogo contribúe á cohesión de grupo, ao respecto polas normas comunicativas, ao incremento da autoestima do alumnado, á autorregulación das emocións e á resolución dialogada dos conflitos.

As fichas de traballo escrito recollen as ideas principais que van guiando o diálogo dirixido e os debates que se traballan na aula.

5.3.3. METODOLOXÍA ESPECÍFICA DE LINGUA CASTELÁ E LITERATURA

A organización das actividades é semanal para aproveitar o seu carácter competencial.

Entre as actividades semanais que realizan as nenas e nenos estarían:

- A lectura en voz alta e compartida e traballo de comprensión lectora (antes e despois de ler: preguntas directas sobre o texto, expresión de hipóteses, realización de actividades de valoración do texto, ampliación de vocabulario e reflexión lingüística,...), e outras actividades que favorecen experiencias pracentiras coa lectura e que contribúen a crear o hábito lector.
- Actividades en pequeno grupo que fomenten as destrezas orais: a comprensión e expresión en situacións de comunicación oral variadas, o emprego adecuado das habilidades tanto lingüísticas como non lingüísticas, a formulación de preguntas previas á lectura dun texto informativo, para facilitar a localización da información máis importante, a elaboración e interpretación de varios textos escritos sinxelos nos que se empregan conxuntamente linguaxe verbal e imaxe (carteis, viñetas, ...)
- E actividades de exploración das posibilidades da lingua escrita e a lingua oral, mediante a elaboración de diversos textos a partir de modelos dados.

5.3.4. METODOLOXÍA ESPECÍFICA DE LINGUA GALEGA E LITERATURA

O alumnado deste centro ten como lingua predominante o castelán, como se indica na introdución polo que facilitaranse situacións de inmersión lingüística como as propostas do equipo de Normalización e procúrase que adquiran en ámbalas dúas linguas unha competencia semellante.

Semanalmente traballárase a expresión e comprensión oral, actividades de lectura e comprensión lectora, un pouco de gramática básica e ortografía fonética e dictado. Una vez ao mes elaboramos textos seguindo os modelos dados con variedade de tipoloxías textuais.

Finalmente tamén empregárase o galego para as comunicacións informais co alumnado destro do colexio.

5.3.5. METODOLOXÍA ESPECÍFICA DE MATEMÁTICAS

Este curso primárase a adquisición de estratexias de cálculo mental, numeración, medida e operacións. Tamén incidírase na resolución de problemas, afianzando as aprendizaxes,

Ademais empregaremos a gamificación para dar a coñecer os criterios de avaliación e para a autoavaliación e insistirase na resolución de problemas como recurso para afianzar e reflexionar sobre os conceptos referidos ao cálculo, medida, xeometría, estatística,... aplicando os coñecementos adquiridos, en situacións da vida cotiá, a través do desenvolvemento de capacidades básicas como: a comprensión dun enunciado, a reflexión, a comunicación dos resultados, o uso dos algoritmos....

6. MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS QUE SE VAN EMPREGAR

6.1. RECURSOS MATERIAIS

6.1.1. MATERIAL ESCOLAR

- De uso tradicional: material impreso, material de aula das editoriais, material funxible solicitado aos/as alumnos/as ao comezo do curso....

- Medios audiovisuais e novas tecnoloxías: material sonoro e audiovisual, programas informáticos, libros dixitais de Santillana, CDs, DVDs, páxinas web, EDI...

- Material manipulativo: maquetas, elementos táctiles e visuais, ábaco, regretas, formas xeométricas, quebracabezas, tamgram, dominós, xogos de cartas, bingos, xogos de taboleiro,...

- Biblioteca de aula: libros con diferentes tipos de textos, revistas e catálogos e libros de consulta forman parte da nosa biblioteca escolar e de aula.

Cada vez que se use material compartido da aula deberá realizarse a hixiene correcta de mans e dos materiais empregados. O alumnado non compartirá material de uso propio con ningún dos seus/súas compañeiros/as.

6.1.2. LIBROS DE TEXTO

CURSO	ÁREA	TÍTULO	EDITORIAL	ISBN	Ano Publicación
2º	Matemáticas 2º	2PRI MATEMATICAS Saber Hacer Contigo Mochila Ligera	SANTILLANA	978-84-680-4747-8	2018
2º	Lingua Castelá 2º	2PRI LENGUA+ Serie Comunica	SANTILLANA	978-84-680-5168-0	2019
2º	Lingua Galega 2º	2PRI LINGUA+ Tarefas e destrezas comunicativas	OBRADOIRO-SANTILLANA	978-84-9972-776-9	2018

6.2. RECURSOS HUMANOS

Dende os membros do equipo do ciclo ata o resto de mestres/as do centro e outras persoas externas o mesmo (CFR, EOE, ONGs, o Concello e diversas organización locais, ANPA, Asociacións culturais, etc) son susceptibles de ser empregados cando haxa necesidade e se lles solicite.

Na atención educativa do 2º nivel de primaria faise uo regular do seguinte persoal:

- 1 mestra titora e os especialistas que inciden no grupo.
- Os mestres de apoio que realizan funcións de apoio na aula, en 2 sesións semanais.
- Os especialistas de PT e AL realizan funcións de apoio dentro e fóra da aula.
- Un elector de inglés que incide na sección bilingüe correspondente á sesión semanal de educación plástica (art).

Segundo a Resolución do 10 de setembro de 2021, as familias sean informadas das normas que se establezan para a modalidade de ensino-aprendizaxe, así como do control de asistencia e participación a través dos medios telemáticos, que realizará diariamente a mestra titora mediante as ferramentas habituais, e das súas consecuencias no proceco de avaliación.

Compre que as familias teñan toda a información sobre o uso dos medios de comunicación telemática, así como da aula virtual, para que poidan apoiar ao alumnado no caso de ter que desenvolver un proceso de ensino-aprendizaxe a distancia

6.3. RECURSOS ORGANIZATIVOS

6.3.1. ORGANIZACIÓN ESPACIAL

A distribución do espazo axustase ao protocolo COVID e as normas de uso e a organización do centro que se recolle no NOF para a mellor xestión das diferentes dependencias (Biblioteca, Sala de Informática,...).

As actividades desenvólvense na aula 32-33 asignada ao grupo de 2º este curso, agás as actividades de relixión que serán na biblioteca do colexio e as actividades de educación física que serán no Pavillón.

O alumnado dispón na aula de espazos compartidos para gardar libros e materiais, facer actividades compartidas,... e espazos de uso persoal: candanseu caixón para garda o material e arquivador para os seus traballos de ficha.

6.3.2. ORGANIZACIÓN DO TEMPO

A organización do tempo contempla dúas perspectivas claramente diferenciadas:

- A confección dun **horario xeral para o desenvolvemento das áreas** no tocante a óptima temporalización da Programación de Aula, que parte do cadro horario do Anexo IV do Decreto 105/2014. Cabe indicar que a temporalización das actividades da programación de aula resérvase un período de tempo axustable para reforzar contidos, para as actividades complementarias e para os proxectos que vaian xurdindo.
- A elaboración dun **horario de actividade docente**, en que se presentan as restantes funcións docentes con actividades organizativas do centro e que se recolle no taboleiro da Sala de mestres e no cartafol azul facilitado polo equipo directivo ao comezo do curso.

7. CRITERIOS SOBRE A AVALIACIÓN, A CUALIFICACIÓN E A PROMOCIÓN DO ALUMNADO

A avaliación está enfocada a coñecer o grao de desenvolvemento competencial que vai conquerindo o alumnado, por iso é un proceso integral, xa que se contemplan diversas dimensións ou vertentes: análise do proceso de aprendizaxe dos alumnos e análise do proceso de ensinanza e da práctica docente.

Os criterios de avaliación son os seguintes:

- Individualizada: contempla a situación inicial e particularidades de cada discente e a súa evolución.
- Integradora: valora a existencia de diferentes grupos e situacións e dota de flexibilidade á aplicación dos criterios de cualificación.
- Cualitativa: aprecia unha ampla variedade de aspectos que inciden en cada situación particular para unha avaliación equilibrada do desenvolvemento integral do neno/a, non só os de carácter cognitivo.
- Orientadora: proporciona a información precisa para mellorar o proceso de ensino-aprendizaxe e activar as estratexias máis apropiadas.
- Continua e global: contrasta os diversos momentos do proceso de aprendizaxe, e ademais, ten en conta o progreso do alumno no conxunto das áreas do currículo.

A avaliación levarase a cabo en tres momentos:

- Ao comezo do curso, a avaliación inicial proporciona unha primeira fonte de información sobre os coñecementos previos e características persoais para atender mellor á diversidade.
- Nas unidades didácticas programadas e nos proxectos que xurdan realízase a avaliación formativa, necesaria para coñecer á evolución ao longo do proceso. Ofrece unha visión das dificultades e dos progresos do alumnado o que permite reforzar ou ampliar as aprendizaxes.
- Ao final de cada trimestre e ao final de curso realízase a avaliación sumativa para determinar os resultados do proceso de aprendizaxe e o grao de desenvolvemento competencial.

Para darlle unha cualificación a avaliación das áreas procederase da seguinte forma:

Capacidades e EA avaliados	Procedement o de avaliación	Instrumentos de avaliación	%
Presta atención, amosa interese, coida o material, cumpre as normas, é correcto no trato, completa a tempo as tarefas, esfórzase nas tarefas escolares, participa activamente, presenta os traballos limpos e ordeados, é respectuoso cos demais, traballa autónomamente, traballa en equipo, trae todo o material necesario.	-observación sistemática -observadores externos (cando se dispoña deles) -posibles grabacións co seu análise	Os instrumentos usados para o rexistro de datos son: escalas de observación de varios tipos incluíndo rúbricas, listas de control e o rexistro de anécdotas da aula.	20%
Estándares de Aprendizaxe relacionados coa expresión e comprensión oral que desenvolven a competencia en comunicación lingüística.	-intercambios orais -posibles grabacións e podcast	o diálogo, a entrevista, a asemblea e as postas en común.	10%
A maioría dos Estándares de Aprendizaxe, que se conseguen coa realización do traballo diario nas correspondente áreas dentro e fóra da aula.	-producción do alumnado	cadernos de clase, resolución dos exercicios e problemas dos libros de texto, rexistros de actividades: resumo, portfolio,, producións plásticas, carteis, exposicións, investigacións, ...	40 %
Estándares de Aprendizaxe máis concretos e específicos da área que se avaliarán so nun trimestre.	-probos específicas -cuestionarios	controis, exames, probos escritas, de resposta multiple, de verdadeiro ou falso, etc.	30%

- A. O 20% da cualificación total corresponde coas normas da aula, a conducta, as actitudes e outras capacidade que demostre cada discente. A observación sistemática que avalia esta porcentaxe rexístrase en diarios de aula, na programación e diversos rexistro como o rexistro de incidencias,
- B. O 50% da cualificación total correspondente á resolución adecuada da tarefa, a organización dos materiais, a presentación do caderno e as aportacións durante as clases. Os instrumentos da avaliación da **producción do alumnado** son o análise da produción nos cadernos, grabacións, libros, a través de rúbricas e outras escalas de observación.
- C. Finalmente, queda un 30% da cualificación total reservado para as **probos específicos** e os **cuestionarios** de diversos tipos que rexistran o grao de consecución dos contidos relacionados cos estándares de aprendizaxe máis concretos e específicos da área que se avaliarán só nun trimestre.

Ao final de curso o 100% dos Estándares de Aprendizaxe das áreas estarán avaliados.

7.1. CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN

1. O resultado da avaliación será positivo cando se supere o grao mínimo dos EA avaliados de cada área e indicarse no boletín de información ás familias cunha cualificación numérica de 5 a 10 obtida tralo redondeo matemático da ponderación de tódolos EA avaliados.

A avaliación dunha área será negativa cando non se alcance o grao mínimo nos EA desa área e indicarse no boletín de información ás familias cunha puntuación de 1 a 4.

2. Unha vez cualificadas tódalas áreas na avaliación final procederase á cualificar as competencias clave tendo en conta que avaliación das competencias clave está integrada na avaliación dos procesos de aprendizaxe do alumnado.

Tódolos Estándares de Aprendizaxe incluídos nos 7 **perfis competenciais** elaborados no centro teñen a mesma ponderación.

Os resultados da avaliación das competencias clave reflectiranse na acta da avaliación final, expresándose en termos de insuficiente (IN) para as cualificacións negativas e suficiente (SU), ben (BE), notable (NT) ou sobresaínte (SB), para as cualificacións positivas.

7.2. CRITERIOS DE PROMOCIÓN

Con carácter xeral, no caso de superaren todas as áreas cursadas ou teren avaliación negativa en dúas áreas como máximo o alumno/a promocionará ao 3º nivel de primaria. Non promocionará cando teñan avaliación negativa en tres ou máis materias ou en dúas materias se ambas fosen instrumentais, entendendo como áreas instrumentais: L. G. e Literatura, L. C. e Literatura e Matemáticas.

En todo caso, as decisións sobre a promoción do alumnado do 2º ao 3º nivel de primaria serán adoptadas de xeito colexiado polo equipo docente do grupo, como consecuencia do proceso de avaliación, na sesión de avaliación final. Terase en conta os criterios de promoción que se recollen a continuación, tomando especialmente en consideración a información e o criterio que aporte a mestra titora.

1. O alumno ou a alumna accederá ao curso ou á etapa seguinte sempre que se considere que:

- a) Logra a progresión adecuada nos obxectivos da etapa.
- b) Alcanza o adecuado grao de adquisición das competencias correspondentes.

2. O alumnado que promociione de curso con algunha área con cualificación negativa deberá seguir un plan específico de recuperación.

3. Cando un alumno ou unha alumna non promociione deberá permanecer un ano máis no mesmo curso. Esta medida poderá adoptarse unha soa vez durante a etapa, oídos os pais, as nais ou as persoas que exerzan a tutoría legal, e deberá ir acompañada dun plan específico de reforzo ou recuperación e apoio.

A repetición considerárase unha medida de carácter excepcional e tomarase tras esgotar o resto das medidas ordinarias de reforzo e apoio para resolver as dificultades de aprendizaxe do alumnado.

4. A avaliación do alumnado con necesidades específicas de apoio educativo terá como referente os criterios de avaliación e os estándares de aprendizaxe fixados con carácter xeral, establecendo, para o alumnado que o requira, a adaptación das condicións de realización da avaliación, de forma que se garanta a obtención da información referente á aprendizaxe. Pero

cando o alumnado teña autorizada unha adaptación curricular, os criterios de avaliación e os estándares de aprendizaxe serán os establecidos na dita adaptación.

De forma excepcional, poderá autorizarse a promoción dun alumno/a alumna con avaliación negativa en tres materias cando se dean conxuntamente as seguintes condicións:

- a) Que dúas das materias con avaliación negativa non sexan simultaneamente dúas instrumentais.
- b) Que o equipo docente considere que a natureza das materias con avaliación negativa non lle impide ao alumno ou á alumna seguir con éxito o curso seguinte, que ten expectativas favorables de recuperación e que a promoción beneficiará a súa evolución educativa e así o reflecta na acta da avaliación final.
- c) Valorando que a non promoción é unha medida que só se aplicará unha vez ao longo da etapa de Primaria poderase tamén autorizar, de xeito excepcional, a promoción dun alumno/a con avaliación negativa en dúas áreas instrumentais, cando o equipo docente considere que o alumno/a pode seguir con éxito o curso seguinte, que teña expectativas favorables de recuperación e que a súa promoción beneficiará a súa evolución educativa, **sempre** que se lle apliquen ao alumno ou á alumna as medidas de atención educativa propostas no consello orientador. Esta medida poderáselle aplicar unha sola vez ao longo da etapa.
- d) O alumno ou a alumna que non teñan promoción deberán permanecer un ano máis en segundo de primaria.

As sesións de avaliación están programadas da seguinte maneira:

1º trimestre	20 de decembro (16:30)
2º trimestre	28 de marzo (19:30)
3º trimestre	13 de xuño (17:30)

8. INDICADORES DE LOGRO PARA AVALIAR O PROCESO DE ENSINO E A PRÁCTICA DOCENTE

En cada sesión de avaliación, o profesorado que incide no 2º nivel de primaria, unha vez analizados os resultados académicos do noso alumnado, fará, entre outras cousas, tal como sinala a orde de avaliación para a etapa de Primaria, unha valoración sobre o nivel de rendemento do grupo. Dentro desta valoración adicarase un espazo a analizar a relación entre os resultados académicos a aplicación da programación didáctica. Así, a partir desas conclusións se analizarán as causas, no caso de que se detecten problemas significativos respecto ao planteamento inicial, e procederase á toma de decisións, acordos e propostas de mellora. Todo isto quedará reflectido nos apartados dentro do modelo de acta que cubrirá o titor do grupo, unha copia quedará entregada na xefatura de estudos trala sesión de avaliación.

O modelo de acta do noso centro inclúe os seguintes ítems:

- a) **Adecuación dos obxectivos, contidos e criterios de avaliación ás características e necesidades do alumnado.**
- b) **Aprendizaxes acadadas por cada alumno.**
- c) **Medidas de atención á diversidade aplicadas.**
- d) **Desenvolvemento da programación, organización da aula, aproveitamento dos recursos do centro e procedementos de avaliación do alumnado**
- e) **Coordinación do equipo docente e relación co resto da comunidade educativa: profesorado, alumnado e familias.**

De igual modo a acta de avaliación trimestral inclúe un apartado para recoller as propostas de mellora e outro apartado para os rogos e preguntas que poidan xurdir na reunión.

9. AVALIACIÓN INICIAL E MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

Dende o inicio do curso a nosa intervención asume os diferentes ritmos de aprendizaxe e os distintos intereses e motivacións de cada grupo grazas a avaliación inicial de setembro.

As mestras titoras coa colaboración dos mestres/as especialistas prestarán especial atención a observación e identificación de alumnado con necesidade específica de apoio educativo dentro do grupo para poder dar unha resposta adaptada o máis pronto posible, atendendo deste xeito ó principio de precocidade. Como resultado desta observación detectáronse: un alumno con problemas posturais que terá seguimento do Dpto. de Orientación e tres alumnos con problemas articulatorios que contarán coa intervención da mesra de A.L.

No caso de ser detectado algún outro alumno con dificultades de aprendizaxe debe cubrirse o documento facilitado polo D.O. para dar resposta de xeito normalizado e levar a cabo as modificacións pertinentes tanto na presente programación a través de dúas medidas: Reforzo educativo e Adaptación Curricular Significativa. En todo este proceso contase co asesoramento e participación do Departamento de Orientación do centro.

9.1. DESEÑO DA AVALIACIÓN INICIAL

A avaliación inicial realízase durante o mes de setembro, lévase a cabo por parte dos mestres tutores e especialistas que inciden no grupo, para todo o alumnado do nivel, coa intención de determinar o punto de partida da nosa labor docente, adecuando as ensinanzas ao alumnado e facilitando a progresión adecuada no seu proceso de aprendizaxe.

Trátase dunha serie de probas específicas principalmente das áreas instrumentais que inciden na obtención de información sobre o grao de desenvolvemento das competencias clave.

Ademais dos resultados das probas específicas tamén se revisan os informes contidos no expediente do alumno.

Nunha carpeta recóllense e arquivanse as probas desta avaliación, que servirán para comprobar os posteriores progresos de cada discente ao longo do curso.

As familias serán informadas durante a titoría inicial, dos aspectos relevantes do presente curso escolar. De ser o caso, en titoría individual, as familias dos alumnos/as que presenten n.e.a.e. serán informadas das medidas ordinarias e/ou extraordinarias que fosen precisas.

9.2. MEDIDAS INDIVIDUAIS OU COLECTIVAS QUE PODEN SER ADOPTADAS SEGUNDO OS RESULTADOS DA AVALIACIÓN INICIAL

Esta avaliación inicial, que inclúe o resultados da proba específica, a revisión dos informes persoais do expediente e a información obtida das familias, é o punto de referencia para a toma de decisións das programacións de aula, así como para a adopción das medidas ordinarias ou extraordinarias que se consideren oportunas para cada alumna ou alumno.

Ao remate do mes de setembro axustarase a Programación de Aula e selecciónanse as medidas ordinarias ou extraordinarias que resulten oportunas para cada alumno/a.

9.2.1. PLAN ESPECÍFICO DE RECUPERACIÓN

Esta medida será de aplicación no caso do alumnado que promocionaron a 2º con materias pendentes.

9.2.2. ADAPTACIÓNS CURRICULARES

Esta medida educativa non é necesaria neste grupo.

10. CONCRECIÓN DE ELEMENTOS TRANSVERSAIS

Partindo do artigo 11 do Decreto 105 referido aos elementos transversais deseñamos tres tipos de actuación:

- En primeiro lugar, mantémonos informados e atentos sobre as publicacións e anuncios da administración referidas nese artigo para aproveitar as iniciativas e actividades que se vaian publicando ao longo do curso.
- En segundo lugar, temos moi presente os plans e proxectos do centro deseñando e incorporando accións para desenvolvelos como se redacta no subapartado 10.1 que se reflicten nas actividades concretas recollidas na programación de aula.
- En terceiro e último lugar, ademais das diversas programacións de aula para cadansúa área, desenvolvemos unha serie de actividades programadas de xeito transversal xa que afectan ao desenvolvemento integral da persoa e non son exclusiva dunha única área.

Estas actividades traballan contidos referidos a programación transversal, ás datas de obrigada conmemoración e as actividades complementarias. Ver subapartado 10.3.

No apartado 10.2 recolleamos algúns exemplos que contribúen ao desenvolvemento dos elementos referidos no artigo 11 do decreto curricular: Educación cívica, Educación para a paz, Educación sexual (identidade de xénero, identidade sexual), Educación para a igualdade de trato e respecto polos diferentes tipos de familia, Educación en autoprotección (sexual, tecnoloxía, emerxencias e catástrofes), Educación Ambiental e Educación Viaria.

10.1. PLANS E PROXECTOS EDUCATIVOS DO CENTRO

10.1.1. ACCIÓNS DESTA PROGRAMACIÓN QUE CONTRIBÚEN AO PAT

Ás familias son informadas trimestralmente do resultado das avaliacións e cada vez que o soliciten os Martes de 16 a 17 horas. Atendendo ao protocolo COVID evítanse as reunións presenciais de ser posible, tratando de realizalas de forma telemática.

A acción tutorial maniféstase na interacción dentro do grupo de 2º e vese reflectida no pacto das normas da aula, no uso rutinario das fórmulas sociais que axudan a desenvolver habilidades sociais e a ter unhas relacións máis amables (saudar, agradecer, desculparse, despedirse,...).

Tamén se procura incidir co grupo–aula na aprendizaxe lúdica das competencias persoais (autoestima, autoconceito,...) e sociais (asertividade, escoita activa, empatía,...) así como a autorregulación emocional e a resolución de conflitos mediante a reflexión e o diálogo.

10.1.2. ACCIÓNS DESTA PROGRAMACIÓN QUE CONTRIBÚEN AO PLAN LECTOR

Despois do tacho, como recolle o Plan Lector, contamos coa dedicación real de 20 minutos diarios para a lectura e a inclusión de prácticas de comprensión e fomento do hábito lector.

Os luns realizaremos xogos ortográficos e a maiores das actividades aportadas polo 2º nivel ao plan lector, a programación esta aberta á outras actividades de fomento da lectura que poidan ir xurdindo durante o curso (firma de libros, visitas de autores ou editores, presentación de novos libros aportados á Biblioteca de Aula e a Biblioteca do Centro, etc).

10.1.3. ACCIÓNS DESTA PROGRAMACIÓN QUE CONTRIBÚEN AO PLAN TIC

Na medida do posible realizaremos desdoblamento do grupo aula para acudir a aula de informática. Ademais, na aula faise uso diario e efectivo do encerado dixital e do ordenador con acceso a internet e con actividades para as diversas áreas que contribúe directamente a competencia dixital e para favorecer o manexo do ordenador e o uso razoable de internet como fonte de información.

10.1.4. CONTRIBUCIÓNS DESTA PROGRAMACIÓN AO PLAN DE CONVIVENCIA

Con carácter xeral no curso escolar realízanse actividades relacionadas coa convivencia como festivais, xornadas deportivas, etc. e as actividades de cohesión entre o alumnado de 1º e o de 2º e 3º.

Adícase un tempo ao comezo do curso para establecer as normas de clase e cada alumno terá as súas responsabilidades para fomentar o compromiso (anotar recados, coidado do propio material), respecto (resolución pacífica de conflitos, uso de bos modais e fórmulas de cortesía) e a constitución como grupo social que favorecerá as relacións interpersoais e os acercamentos que revirten en actitudes cívicas, superando pequenos conflitos propios da idade.

En aplicación da normativa do centro, faise especial fincapé en colaborar na orde e coidado de todo o centro.

10.1.5. CONTRIBUCIÓNS DESTA PROGRAMACIÓN AO PROXECTO LINGÜÍSTICO

Como obxectivo xeral determínanse unha serie de medidas, que quedan definidas no Proxecto Lingüístico do Centro, tendentes a conseguir que desaparezan as actitudes negativas á hora do uso do galego, e a unha competencia lingüística axeitada tanto nas dúas linguas oficiais: galego e castelán, como na lingua estranxeira: inglés.

10.1.6. ACCIÓNS QUE FOMENTAN A SAÚDE E A CALIDADE DE VIDA

No primeiro trimestre realízanse enquisas sobre hábitos de hixiene, consumo de alimentos e trabállase a pirámide dos alimentos, resaltando a importancia dunha dieta variada e equilibrada identificando os grupos de alimentos.

Potenciamos a responsabilidade como consumidor, por exemplo elaborando un calendario de comidas, listas da compra, recoñecendo a información do ticket da compra,... e coñecer o prezo estimado dalgúns produtos para valorar a súa importancia na nosa dieta mirando catálogos e acudindo aos supermercados do barrio.

10.2. PROGRAMACIÓN TRANSVERSAL

Ademais dos contidos concretos das áreas formarase ao alumnado nos valores desexables da nosa sociedade actual, utilizando o traballo e circunstancias do día a día da aula para explicalos (unha pelexa, un apoio, unha circunstancia persoal dalgún neno/a), e por suposto poden traballarse e levarse a cabo en tódalas áreas e tamén nos tempos de lecer.

10.2.1. EDUCACIÓN CÍVICA

Participar nas actividades de grupo respectando os distintos puntos de vista e as quendas, entrar con puntualidade ao colexio, desplazarse en orde e atender ás indicacións dos mestres tanto dentro do colexio como nas saídas fóra do centro, etc.

10.2.2. EDUCACIÓN PARA Á PAZ

Fomentase a cooperación entre compañeiros e compañeiras de clase, o dialogo e a resolución pacífica dos conflitos nos tempos de lecer e dentro da aula que poidan presentarse, con actitudes tolerantes e solidarias cara aos demais.

10.2.3. ED. SEXUAL (IDENTIDADE DE XÉNERO, IDENTIDADE SEXUAL)

A través de contidos propios de Ciencias da Natureza, de xogos paritarios e lecturas.

10.2.4. EDUCACIÓN PARA A IGUALDADE DE TRATO E RESPECTO POLOS DIFERENTES TIPOS DE FAMILIA

Desenvolver actitudes que faciliten as relacións no grupo e o reparto de responsabilidades, sen deixarse influenciar por razóns de xénero, de idade,...

10.2.5. EDUCACIÓN EN AUTOPROTECCIÓN

Actividades con diálogo dirixido ao fomento de emocións positivas para superar os malos momentos persoais, accidentes, situacións inevitables,... e debates sobre os comportamentos aceptables en lugares con moita afluencia de xente (no auditorio, no cine, no teatro, no mercado, en concentracións deportivas, en festas e festivais, en desfiles, etc), especialmente coas medidas para previr a COVID.

Ademais a nivel centro preparase un simulacro anual do plan de evacuación.

10.2.6. EDUCACIÓN AMBIENTAL

Identificar e valorar as prácticas que axudan a conservar o contorno, participando no horto escolar, mantendo a limpeza e orde no patio e nas aulas e resto das dependencias do colexio,... Ademais dunha limpeza no contorno.

10.2.7. ACTIVIDADES PROMOTORAS DO ESPÍRITO EMPRENDEDOR

Participar nas actividades e concursos ofertados polas administracións e outras entidades, como por exemplo a campaña para levar auga para Nixer.

10.2.8. EDUCACIÓN VIARIA

Ao longo do curso iremos coñecendo as normas básicas de circulación a través do xogo simbólico, grazas aos diversos materiais facilitados pola DXT sobre educación viaria, faremos observacións no propio barrio identificando os elementos da rúa, as normas de circulación que afectan aos peóns e tamén debuxaranse e describiranse itinerarios.

10.3. ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES

Complementarias son as actividades didácticas e pedagóxicas que non forman parte das programacións de aula pero que se desenvolven dentro do horario lectivo.

É importante sinalar que traballan contidos de varias áreas e que se incorporan á programación a través dos arquivadores das actividades correspondentes: saídas, conmemoracións, festivais culturais e outras actividades complementarias. Serán avaliadas atendendo aos seguintes Estándares de Aprendizaxe de varias áreas:

CNB2.2.1. Relaciona a vida saudable cunha alimentación adecuada.
CNB2.2.2. Relaciona o exercicio físico, os hábitos de hixiene e o tempo de lecer coa propia saúde.
CSB2.9.1. Identifica algunha medida para a conservación da natureza máis próxima.
CSB3.7.1. Coñece as sinais de tráfico necesarias para camiñar pola rúa correctamente: cores dos semáforos, pasos de peóns ou peonías, etc.
LCB1.1.1. Expressa de forma global sentimentos, vivencias e emocións propias.
LCB1.10.1. Usa unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.
LGB1.9.2. Usa unha linguaxe respectuosa coas diferenzas, en especial as referentes ao xénero, ás razas e ás etnias.
MTB3.5.1. Coñece a función e o valor das diferentes moedas e billetes (5,10, 20 e 50 euros) do sistema monetario da Unión Europea utilizándoas tanto para resolver problemas en situación reais como figuradas.
MTB4.1.1. Describe a situación dun obxecto do espazo próximo en relación a un mesmo utilizando os conceptos de esquerda-dereita, diante-detrás, arriba-abaxo, preto-lonxe e próximo-afastado.
VSCB1.3.3. Interpreta o contorno e desenvólvese nel con autonomía.
VSCB3.5.3. Explica oralmente a importancia de respectar os sinais de tráfico.

Estas actividades son organizadas polos equipos docentes e ao remate de cada actividade farase unha reflexión sobre estas catro cuestións, posto que tamén son unha parte importante desta Programación Didáctica:

- Consegúronse os obxectivos propostos a partir das actividades realizadas?
- Como resultaron as actividades?
- Cales aspectos gustaron máis?
- Que propostas de mellora podemos sinalar?

10.3.1. DATAS DE OBRIGADA CONMEMORACIÓN

Traballaranse as conmemoración establecidas na Orde do 20 de maio de 2022 pola que se aproba o calendario escolar para o curso 2022/23 nos centros docentes sostidos con fondos públicos na Comunidade Autónoma de Galicia referidas no seu artigo 8 e que se recollen no anexo I:

- O 20 de novembro de 2022: Día Universal da Infancia.
- O 25 de novembro de 2022: Día Internacional contra a Violencia de Xénero.
- Do 30 de novembro ao 7 de decembro de 2022: conmemoración da Constitución e do Estatuto de autonomía de Galicia.
- O 3 de decembro de 2022: Día Internacional das Persoas con Discapacidade.
- O 10 de decembro de 2022: Día da Declaración Universal dos Dereitos Humanos.
- O 24 de xaneiro de 2023: Día Internacional de la Educación
- O 30 de xaneiro de 2023: Día Escolar da non Violencia e da Paz.
- O 23 de febreiro de 2023: Día de Rosalía de Castro.
- O 8 de marzo de 2023: Día Internacional da Muller.
- O 15 de marzo de 2023: Día Mundial dos Dereitos do Consumidor.
- Do 6 ao 10 de marzo de 2023: Semana da Prensa.
  - ★ O 8 de marzo traballárase na aula con xornais.
- O 1 de abril de 2023: Día das Artes Galegas.
- O 7 de abril de 2023: Día Mundial da Saúde.
- Do 17 e o 21 de abril de 2023: Semana do Libro.

- O 2 de maio de 2023: Día Internacional contra o Acoso Escolar.
- O 9 de maio de 2023: Día de Europa.
- Do 15 ao 19 de maio de 2023: Semana das Letras Galegas.
- O 5 de xuño de 2023: Día Mundial do Medio Ambiente.

10.3.2. SAÍDAS E FESTIVAIS CULTURAIS DOS EQUIPOS DOCENTES

Serán como mínimo 1 ou 2 saídas por trimestre e preferiblemente gratuítas para non sobrecargar a economía das familias.

Inclúíronse actividades para as distintas celebracións e conmemoracións e colabórouse coas actividades propostas pola biblioteca do centro:

1º TRIMESTRE

- **Samáin:**
  - A nivel de aula realizamos diversas actividades e manualidades sobre o tema.
  - Decoración das aulas e tunel terrorífico a nivel centro.
  - Contacontos terrorífico.
  - Festa de disfraces de medo.
  - Ademáis, a nivel centro, participaron nunha exhibición, traendo calacús decorados.
- **Magosto:**
  - A celebración cun taco propio do outono, por exemplo castañas asadas e leite. (5 de novembro), se o tempo o permite o tomaremos na praia de Doniños.
- **Día do peón:**
  - Durante a semana xogaran co peón que traían da casa no lecer.
  - O 11 de novembro, polo San Martiño recibiremos a visita dun campión do peón.
- **Constitución Española e Estatuto de Autonomía.**
  - Actividades sobre os símbolos do estado e da autonomía.
  - Colgado de bandeiras no corredor.
  - Visualización dun pequeno vídeo sobre os dereitos humanos.

- Día Internacional das persoas con discapacidade.
  - Visualización dun pequeno vídeo.
- Nadal:
  - Decoración da aula, da porta e das ventás.
  - Intercambio de postais de Nadal co alumnado de 1º e 3º.
  - Saída ó cine ou visionado de película na aula.
  - Chokolatada ou festa organizada pola ANPA.
  - Carta aos Reis Magos, a Papá Noel ou ao apalpador.

2º TRIMESTRE:

- Día da Paz:
  - Canción conxunta en LSE.
  - Celebración do baile pola Paz.
  - Colaboración no mural da paz a nivel centro.
- Saída ao inferniño e visita ao supermercado.
  - Dentro da proxecto “Coñecemos o noso barrio”, visitamos o supermercado Gadis no inferniño.
  - Observamos e rexistramos datos sobre os servizos dispoñibles: caixa de correos, colectores, letreiros das rúas, oficios do barrio, comercios, farmacias,...
- San Valentín:
  - Usamos a caixa de correos e enviamos tarxetas de amizade aos nenos de 2º e 3º.
  - Lectura das tarxetas recibidas.
- Día de Rosalía:
  - Preparamos un poema co alumnado de 2º e estudamos a súa biografía.
  - Lectura do poema na celebración, a nivel centro.
- Entroido:
  - O alumnado seguirá os mandatos do Meco.
  - A nivel aula farase degustación de doces típicos.

- **Semana da prensa:**
  - Búsqueda de noticias sobre Agricultura, Ecoloxía e Medio Ambiente.
  - Participación no mural do centro.
- **Participación na campaña “Auga para Nixer”:**
  - Elaboramos pancartas co lema deste ano.
  - Visionamos o vídeo oficial do día da auga.
  - Recadamos mecenazgo para a carreira da auga.
  - Seguimento dos donativos.
  - Participación na Carreira da Auga.
- **Visita dun escritor/a:**
  - Lectura dun libro escrito por ese autor/a.

3º TRIMESTRE:

- **Día de Europa a nivel aula:**
  - Actividades sobre bandeiras e escudos.
- **Celebración dos Maíos:**
  - Realización dun maio a nivel centro.
- **Celebración das Letras Galegas:**
  - Diversas actividades dedicadas a Florencio Delgado Gurriarán na aula.
  - Elaboración de Kahoot de preguntas sobre os autores pintados no patio.
- **Fin de curso:**
  - Participación na xornada de xogos e xoguetes tradicionais.
  - Xornada de convivencia na praia de Ponzos.
  - Participación no festival de fin de curso dentro da aula. (22 de Xuño)

Salientar ademais, que dende o Equipo de Biblioteca traballaron diferentes conmemoracións como o Día Universal da Infancia, o Día Mundial da Saúde ou o Día dos Dereitos do Consumidor, etc.

10.3.3. OUTRAS ACTIVIDADES

Aparecen recollidas na PXA e no PE do centro. Levaranse a cabo en horario de 16 a 18 horas de luns a xoves, segundo a actividade. O centro oferta servizo complementario de comedor e a biblioteca permanece aberta as tardes de luns, mércores e xoves de 16 a 18 horas.

11. DOCUMENTACIÓN:

11.1. TEXTOS LEXISLATIVOS

- [Documento recopilador de lexislación elaborado por José Ricardo López Saavedra](#)
- Lei Orgánica 3/2020, do 29 de decembro, pola que se modifica a Lei Orgánica 2/2006, do 3 de maio, de Educación. (BOE núm. 340, do 30 de decembro de 2020)
- Lei orgánica 8/2013, do 9 de decembro, para a mellora da calidade educativa. (BOE núm. 295, do 10 de decembro de 2013)
- Lei Orgánica 3/2007, do 22 de marzo, para a igualdade efectiva de mulleres e homes. (BOE núm. 71, do 23 de marzo de 2007)
- Lei 4/2011, do 30 de xuño de convivencia e participación da comunidade educativa en materia de convivencia escolar. (DOG núm. 136, do 15 de xullo de 2011)
- Lei 11/2007, do 27 de xullo, galega para a prevención e o tratamento integral da violencia de xénero. (DOG núm. 152, do 07 de agosto de 2007)
- Lei 17/2006, do 27 de decembro, do libro e da lectura de Galicia. (DOG núm. 7, do 10 de xaneiro de 2007)
- Lei 27/2005, do 30 de novembro, de fomento da educación e a cultura da paz. (BOE núm. 287, do 1 decembro 2005)
- Lei 51/2003, do 2 de decembro, de igualdade de oportunidades, na discriminación e accesibilidade universal das persoas con discapacidade. (BOE núm. 289, do 3 decembro 2003)
- Real decreto 126/2014, do 28 de febreiro, polo que se establece o currículo básico da educación primaria, no que desenvolve os aspectos do mesmo en atención á nova configuración do currículo. (BOE núm. 52, do 1 de marzo de 2014)
- Real Decreto 132/2010, do 12 de febreiro, polo que se establecen os requisitos mínimos dos centros que impartan os ensinos do 2º ciclo da ed. infantil, a ed. primaria e a ed. secundaria. (BOE núm. 62, do 12 de marzo de 2010)
- Decreto 8/2015, do 8 de xaneiro, polo que se desenvolve a Lei 4/2011, do 30 de xuño, de convivencia e participación da comunidade educativa en materia de convivencia escolar. (DOG núm. 17, do 27 de xaneiro de 2015)

- Decreto 105/2014, do 4 de setembro, polo que se establece o currículo da Educación Primaria na C.A. de Galicia. (DOG núm. 171, do 9 de setembro de 2014)
- Decreto 229/2011 do 7 de decembro, polo que se regula a atención á diversidade nos centros educativos da C.A. Galicia. (DOG núm. 242, do 21 de decembro de 2011)
- Decreto 79/2010, do 20 de maio, para o plurilingüismo no ensino non universitario de Galicia. (DOG núm. 97, do 25 de maio de 2010)
- Orde do 20 de maio de 2022 pola que se aproba o calendario escolar para o curso 2022/23 nos centros docentes sostidos con fondos públicos na Comunidade Autónoma de Galicia. (DOG núm. 105, do 2 de xuño de 2022)
- Orde de 25 de xaneiro de 2022 pola que se actualiza a normativa da avaliación nas ensinanzas de educación primaria, de educación secundaria obligatoria e de bacharelato no sistema educativo de Galicia. (DOG núm. 29, do 11 de febreiro de 2022)
- Orde do ECD/65/2015 do 21 de xaneiro polo que se describe a relación entre as competencias, os contidos e os criterios de avaliación da Educación Primaria. (BOE núm. 25, do 29 de xaneiro de 2015)
- Orde do 12 de maio de 2011 pola que se regulan as seccións bilingües en centros sostidos con fondos públicos de ensino non universitario. (DOG núm. 97, do 20 de maio de 2011)

11.2. TEXTOS BIBLIOGRÁFICOS

- Aguilera, A. (2004): *Introdución ás dificultades do aprendizaxe*. Madrid: Plaza edición
- Cabanach, R. G. (1994): *Modelo Cognitivo-Motivacional en Niños con y sin Dificultades de Aprendizaje*. Coruña: Dpto. de Psicología Evol. e da Educ. UDC
- Cassany, D. (2006): *Taller de textos: leer, escribir y comentar en el aula*. Barcelona: Paidós
- Gispert, D. e Ribas, L. (2010): *Alumnado con dificultades na aprendizaxe da lectura*. GRAO
- González, M. C. (1997): *La Motivación Académica*. Navarra: EUNSA
- Mena, B. e Outros (1998): *Aplicaciones educativas de las nuevas tecnologías: internet, infografía, y animación*. Salamanca: ANTHEMA EDICIONES
- Moreno, Víctor (2004). *Lectores competentes*. Madrid: Anaya.
- Rodari, G. (1988): *Contos ao teléfono*. Vigo: Galaxia
- Rodari, G. (2007): *Inventando números*. Santiago: Kalandraka

- Vallés Arándiga, Antonio (2013): Inteligencia emocional. Proxecto Superpixépolis. Grupo Edelvives

11.3. WEBGRAFÍA

- <https://www.edu.xunta.gal/espazoAbalar/espazo/servizos-dixitais>
- <http://www.lexislacion.eu/>
  - https://dl.dropboxusercontent.com/u/99652025/Lex/Html/20161006_x/Lexislaci%C3%B3n%20educativa.html
  - https://dl.dropboxusercontent.com/u/99652025/Lex/Historico_PDF/le_x_20161006.pdf
- <http://www.edu.xunta.gal/portal/>
- <http://www.edu.xunta.gal/portal/Educonvives.gal>
- <https://www.edu.xunta.gal/centros/ceipponzos/>
- <http://bibliotecaponzos.blogspot.com/>
- <http://www.edu.xunta.gal/centros/ceipvalleinclangrove/>
- <http://valleinclanbiblioteca.blogspot.com.es/>
- <http://enformacocolexiovalleinclandeogrove.blogspot.com.es/>
- <http://mansdeterra.blogspot.com.es/>
- <http://vivirtocandoomar.blogspot.com.es/>
- <http://experimentovi.blogspot.com/>
- <http://aquesabeomundo.blogspot.com/>

NUEVOS:

- <http://www.scientix.eu/home> (EMBAJADORES: J. Ricardo Paredes Pampín, Cambados, [ricardoparedes2023 \(at\) gmail.com](mailto:ricardoparedes2023@gmail.com) Jose Benito Vazquez Dorrio, Vigo, [bvazquez \(at\) uvigo.es](mailto:bvazquez@uvigo.es) Jose Viñas Diéguez, Cambre-A Coruña, [josemvinas \(at\) me.com](mailto:josemvinas@me.com))
- <http://www.edu.xunta.gal/portal/innovacion/directorio/busca>
- <http://www.edu.xunta.gal/portal/programaseuropeos>
- <http://experimentovi.blogspot.com.es/p/r1d1.html>
- <http://www.edu.xunta.gal/portal/ODEs>
- <http://www.edu.xunta.es/navegaconrumbo/index.html>

11.4. PROTOCOLOS

- Protocolo de adaptación ao contexto da COVID-19 nos centros de ensino non universitario de Galicia para o curso 2021-2022 (VERSIÓN 06/07/2021)
  - Guía “VOLTA SEGURA ÁS AULAS”
  - Protocolo de adaptación ao contexto da Covid-19, curso 2021-22
  - Autoavaliación COVID-19
  - Declaración responsable familias
  - Cartelería para centros educativos
  - Solicitud para o estudo da vulnerabilidade fronte á COVID-19 (ODT)
  - Resolución conxunta, do 2 de novembro de 2020, de Plan de Continxencia ante Peches
  - Resolución do 16 de novembro de 2020 pola que se constitúe o grupo técnico COVID-19
  - Creación das comisións provinciais de seguimento ante as posibles situacións de absentismo con orixe na COVID-19
  - Instrucións relativas ao uso dos servizos educativos dixitais corporativos no marco da emerxencia sanitaria derivada da pandemia por COVID-19
  - Plan de Benestar Emocional. Proposta de intervención
- Protocolo de Protección de datos (PUBLICADO 12/04/2016)
  - Protocolo de Protección de datos
- Orientacións sobre Plan de Convivencia
  - Orientacións sobre Plan de Convivencia
  - Orientaciones sobre Plan de convivencia (versión en castelán)
- Cuestionario de convivencia 2021
  - Preguntas frecuentes cuestionario de convivencia 2021
  - Guía de usuario do cuestionario de convivencia
  - Manual de uso da aplicación convivenciaxestion
  - Cuestionario pictográfico
- Estratexia Galega de Convivencia Escolar 2015-2020. Informe de diagnose
  - Diagnose de convivencia 2015-2020

- I Plan de actuacións para a Igualdade nos centros educativos de Galicia 2016-2020
  - [I Plan de actuacións para a Igualdade nos centros educativos de Galicia 2016-2020](#)
  - [I Plan de actuaciones para la Igualdad en los centros educativos de Galicia 2016-2020 \(versión en castellán\)](#)
- Procedemento corrector de condutas
  - Procedemento corrector de condutas contrarias ás normas de convivencia
    - [Procedemento corrector: mapa \(pdf\)](#)
    - [Procedemento corrector: modelos normalizados \(pdf\)](#)
    - [Procedemento corrector: modelos normalizados \(doc\)](#)
    - [Procedemento corrector: orientacións \(pdf\)](#)
  - Protocolo xeral para a prevención, detección e tratamento do acoso e ciberacoso escolar
  - Estratexia galega de convivencia escolar 2015-2020
- Protocolo para a prevención e o control do absentismo escolar en Galicia (PUBLICADO 10/03/2016)
  - [Protocolo de absentismo escolar](#)
  - [Instrucións 31 xaneiro absentismo escolar](#)
- Protocolo para a intervención psicoeducativa da dislexia e/ou outras dificultades específicas da aprendizaxe (PUBLICADO 29/01/2020)
- Protocolo para a atención educativa ao alumnado con discapacidade auditiva (PUBLICADO 22/02/2019)
  - [Protocolo para a atención educativa ao alumnado con discapacidade auditiva](#)
- El niño con asma en la escuela
  - [Cómo actuar ante una crisis asmática](#)
  - [Asma por ejercicio](#)
- Guía para colegios e institutos
  - [Situacións de urxencia](#)
  - [Accidentes](#)
  - [Nenos con Enfermidades Crónicas](#)
  - [Consellos sobre Hixiene e Prevención](#)
- Protocolo de identidade de xénero:

- Protocolo educativo para garantir a igualdade, a non discriminación e a liberdade de identidade de xénero
- Protocolo educativo para garantir la igualdad, la no discriminación y la libertad de identidad de género
- Protocolo para a atención educativa do alumnado coa síndrome de Down e/ou discapacidade intelectual (PUBLICADO 16/04/2018)
  - Protocolo para a atención educativa do alumnado coa síndrome de Down e/ou discapacidade intelectual
- Protocolo de tratamento educativo do alumnado con Trastorno do Espectro do Autismo (TEA) (PUBLICADO 14/03/2016)
  - Protocolo de tratamento educativo do alumnado con Trastorno do Espectro do Autismo (TEA)
- Protocolo de Urgencias Sanitarias
  - Protocolo de Urgencias Sanitarias e enfermidade crónica
  - Protocolo de Urgencias sanitarias y enfermedad crónica (versión en castelán)
  - Anexos do protocolo de atención a urgencias sanitarias e enfermidade crónica (doc)
  - Anexos protocolo Urgencias sanitarias y enfermedad crónica (odt)
  - Addenda de Diabete
  - Adenda de diabetes (versión en castelán)
  - Anexos da Addenda de atención á diabete (doc)
  - Anexos adenda de diabetes.odt
- Protocolo de coordinación, intervención e derivación interinstitucional en atención temperá (PUBLICADO 10/03/2016)
  - Protocolo de coordinación, intervención e derivación interinstitucional en atención temperá.edu.xunta.gal/portal/sites/web/files/protected/content_type/advertisement/2015/02/06/protocolo_atencion_tempera_galego.pdf
- Protocolo de Atención educativa domiciliaria (PUBLICADO 27/01/2016)
  - Protocolo de atención educativa domiciliaria
- Protocolo de prevención, detección e intervención do risco suicida no ámbito educativo (PUBLICADO 22/11/2017)

- [Protocolo de prevención, detección e intervención do risco suicida no ámbito educativo](#)
- **Identidade dixital** (PUBLICADO 10/11/2017)
  - [Guía de identidade dixital](#)
- **Protocolo para a atención educativa ao alumnado con altas capacidades intelectuais** (PUBLICADO 27/09/2019)
  - [Protocolo para a atención educativa ao alumnado con altas capacidades intelectuais](#)